Ն. 6478 1906 ՕԳՈՍՏՈՍ 25 ՇՈՒՄԱԼ)(1324 ՐԷՁԷՊ 18 ԵՒՐՄԻ ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՀՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ ՄԻԼԼԻՑԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

(جریدهٔ شرقیه ﴿ ۱۲۹۳ سنه‌سنده تأسیس اولنمشدر ﴾ صاحب امتیاز : جیوه‌لکیان

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱՔԼԱՐԸ

	12 այլեգ	6 այլեգ	3 այլեգ
ՍԹԱՆՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէյէ 20 ղրուշտան

DJERIDEI-CHARKIE
Fondé en 1877

ԻԼԱՆԱՔ ՖԻՅԱՔԼԱՐԸ

Լինելի, Շնդի, վէ Յիւնդի սահիֆէ	ղ. 5
Կիւնդի սահիֆէ սաթըրը	» 3

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մախպասընտա տըր։ Գեազիֆէի մէվատտ հադգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաֆիսայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԺԷՆԷՐԱԼ ՖՐԷՆՂ ՖՐԱՆՍԷՂ ՄԱՆԷՕՎՐԱԼԱՐԸՆՏԱ

Ֆրանսզ իքինճի գօլ օրտուսընդն Քամբիէտտ մուհիմմ մանէօվրալար իճրա իթմէքտէ օլտուղընը պիր գաշ կիւն էվվել եապտըք։ Պու մանէօվրալար էանա-սընտա հաղը պուլընմագ իւզրէ Ինկիլ-թէրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէշ-հուր ժէնէրալ Ֆրէնչին Ինկիլիզ զապը-թանընտան միւրէքէպ պիր հէյէթ պուլընտա օրմագ իւզրէ կէօնտէրիլմէսի, Ֆրանսզլարը սոն տէրճէ մէհմուն պը-րագմըշ, վէ իբի մէմլէքէթ տօսթլըը-նը պիր գաճ տահա արթըրմըշ վէ թագ-վէյէ իթմիշ տիր։ Հէյէ մանէօվրալարը իսթամբընտա վէրիլէն զիյաֆէթ էանա-սընտա ժէնէրալ Ֆրէնչին Ֆրանսզճա օլարագ պիր նումէգ իսրատ իթմէսի։ Ֆրանսզլարը Փէվգէլատէ մէհմուն պը-րագմըշ տըր։ Ժէնէրալ Միշէլ, էանայը զիյաֆէթտէ հաղը պուլընան էճնէպի զապթանընն շէրէֆինէ իտարէի ագտահ իթտիկի զէման, սուրէթը մախսուսէտ ժէնէրալ Ֆրէնչէ խիթապէն շու սէօզ-լէրի իսրատ իթմիշ տիր,

—Ժէնէրա՛լ,

Ֆրանսանընն իքինճի գօլ օրտուսը սա-տէէ պուրայա կէլիպ մանօվրալարը թագիպ իթմէնիզտէն տօլայը սոն տէ-րէճէ միհթէշէքքիւր վէ միֆթէխիր պուլունմաղտա տըր։ Սիզին պուրատա հաղը պուլունմանըզ՝ հաշէթլու գրա-լընզ հաղրէթլէրինին Ֆրանսա հադ-գընտա պէսլէտիկի ֆէվգէլատէ թէվէճ-ճիհին վէ պիզիմ մէմլէքէթլերիմիզի եէքտիկերինէ բապթ իսէն խալխանէ մինասպաթն եէնի պիր տէլիւը գա-վիսի տըր։

Գաստէհիմի Ինկիլթէրա գրալը վէ գը-բալիցաընընն շէրէֆինէ բէք իտէրէք, Ֆրանսի գօլ օրտուսը իւլ Ինկիլիզ օր-տուսընն է՝ բարլագ բիհալընտան պի-րի իւլ պուրայա կէլմէշ օլան ճէսուր զապթանընտա մուվաֆֆիգըյէթ թէ-մէնին իտէրիմ։»

ժէնէրալ Ֆրէնչ պէյանը թէշէքքիւր իտէրէք շու սուրէթլէ ճէվապ վէրմիշ տիր։

—Ժէնէրա՛լ,

Պիզիմ պուրայա կէլիշիմիզ՝ զէմանը-մըզն ուսուլը հարպընա տաիր պիր գաշ տէրս ալմագ մագսատընա միւպ-թէնի տիր։ Պիզ՝ է՛ն պէօյիւք ասքէրին՝ զէմանըմզը ուսուլը հարպընն միւէսսի-սի օլուպ վէրմիշ օլտըզը տէրալէրի ա-լէմը մէտէնիյէթին պու կիւնքի թէրպի-վէյէ ասքէրէյէ հագիդիյէսինէ տախի է-սաս օլան օ պէօյիւք զապթն (Պոնարբա-թըն) պուրատա նաշամըշ օլտըզընը ու-նըթմամըշ։

«Պիզ տախի սիզին պէյան իթտիկի-նիզ հասէյաթ իւլէ միւթէհասսիս օլտը-զմըզտան, Ֆրանսանընն իքինճի գօլ օր-տուսընն շէրէֆինէ պատեշնուշ օրմամըզա միւսատատ պուլուրմանըզը ըէճա էյլէ-բիմ։» Պու նումէգ իւլէ ժէնէրալ Միշէլին իսրատ իթտիկի սէօզլէր հազրուն իւզէ-րինտէ էն տէրին պիր թէէնիր հասալ իթմիշ տիր։

—o—

Ալէմանիանընն Էսսէն շէհրինտէն իշալ իտլտիկինէ կէօրէ, Քրուբ Ֆագրիգա-սը՝ նիշան թաշիմէրինէ մախսուս օրմագ իւզրէ եէնի պիր մէյտան հաղրըլմագտա տըր։ Պու մէյտան այնը զէմանտա ճէ-սիմ պահրէյէ թօբրաբա տախի թէնբիւ-պէլէր իտլտիսինէ միւսայիտ պուլընա-ճագ տըր։

—o—

Թան կազէթասընընն Աթինատա պու-լընան Եունանը մուխպիրի, Եունանիս-թանընն գուվէյէ ասքէրէյէսինի պէօյիւք կէսսէթէրմէք մագսէտի իւլէ պազը միւ-պալաղալը էքքէտաբ պէյան իթմէքտէ տիր։ Էպհիմէ, պու մուխբրին իքիատ-սինէ նազարէն, կէօհա Եունանիսթան պահրէյէ զապթան վէ էքիրատը, էվրօ-բանընն էն պէօյիւք պահրի տէվլէթլերին զապթան վէ էքիրատը տէրճէճինտէ մուգթէտիր իտի։ Տիկէր թարաֆտան Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիայա սըբարըշ իտիլէն 5 թօբրիտօ կէչէր Եունանիս-թանա ավտէթլէրինէ Եունան գուվվէյէ պահրէյէսի խայլիտէն խայլիյէ արթմըշ պուլընճագ իմիշ։ Անճագ, հագիդաթը հալտէ պիր գաշ թօբրիտօ քէչէրին բէք ճիւզի պիր ֆարգ թէշքիլ իտէպիլէճէ-կինտէն, վէ էսասէն Եունանիսթանընն էվրօբա մէքթէպլերի կիպի պէօյիւք պահրէյէ մէքթէպլերի վէ թէրանէլերի ասլա պուլընմամըզընտան, սապզգ միւ-թալէաթը բէք էսասըզ օլտուղը մէյ-տանտա տըր։

—o—

Ալէմանիա հիւքիւմէթի՝ Ալէման Լէհ-լերինին էլինտէ պուլընան արագիլերի պունարը էլինտէն ալըպ Ալէմանլարա սաթտըրմագ մեսլէքինի թէշվիգ իթ-մէքտէ տէվամ իտիյօր։ Սոն ամէնտ Մա-բրէնպուրիտա պու մագսատա ինիգատ իթմիշ օլան Հագարիսիլէր գոնկրէսի՝ Լէհլիլերի քէնտի եմլաքընտան մահրում իթմէք իւզրէ պիր թագմ թէտապիր թէքլիֆ իթմիշ տիր։

—o—

Կէչէն ճուման էրթէսի կիւնիւ կէրէք Էվրօբատա վէ կէրէքսէ Ամէրիգատա պուլընան ժէզուիթներին 70 գատար մուրախասլարը Բօմատա պիր մէճլիսը ուսմամի ագտ էյլէմիշլէր, վէ Վատիկա-նընն մէվզեինի տայմա եւիքսէք թուր-մագ լիւզումընը սէրմէյան իթմիշլէր տիր։

—o—

Էվվէլքի սապահ Ֆրանսանընն Բօն հավզասընընն պիր չօգ եէրլէրինտէ չիտ-տէմլի Ֆուրթունալար զուհուր իտէրէք, խասարաթը ազիմէյի մուհիպ օլմուշտը։ Բարիզ իւլէ Մարսիլիա ագասընտաքի թէ-լէկրաֆ խաթթարը պօզուլտըղընտան, էրէյիճէ պիր միւտտէթ մուխապէրաթը թէլէկրաֆիկէ քէսիլմիշ տիր։

—o—

Հինտխթանտա գըթլըգ կիթտիքճէ արթմագտա տըր։ Հաթթա գըթլըղընն Պէնկալէ էյալէթինէ տախի սիրայէթ իթմէսինտէն գօրգուլըյօր։

—o—

Ալժէրէյն շէքիլէն պիր թէլէկրաֆնա-մէյէ կէօրէ, Բօնոթանթէն էյալէթինտէ պիր եանկըն զուհուր իտէրէք, 40000 տէօնիւմ վիւսաթընտա մանթար մեշէսի օրմանը եանմըշ տըր։

—o—

Մէշհուր պալօնը Ալպէր Թիսանտիյէ Ֆրանսատա վէֆաթ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ալէմանիա հիւքիւմէթինին նիմ ըսամի սուրէթտէ միւբէվիհը էֆքեարը օլան Նոր Տայչ Զայթունդ կազէթասը զաթը հազրէթը Բատիշահինին 31ինճի սէնէի տէվրիյէի ճիւլուսը Հիմայունլարը միւ-նասէպէթիյլէ պիր մէգալէ նէշր իլէ Զաթը Շահանէնին ճիւլուսը Հիմա-յունլարընտան պէրու պէգլինտէն պիր ան խալի գալմատգլարը հիմէմաթ վէ ինայաթ պույուրտգլարը ուլուվը զէքեա վէ քիյասէթը ճիհանքէսէնտանէ իլէ մէմալիքը Շահանէլէրինին հէր թա-րաֆընտա նիճէ նիճէ ասրը մէշքիւրէ վէ մէպրուրէ իհսասըյլա Տէվլէթը Օս-մանլիյէնին չան ու շէվքէթինի հեր վեհ-իլէ իլա պույուրտգլարընը պէյան իթ-տիքտէն սոնրա, Տէվլէթը Օսմանլիյէնին պիր գաթ տահա թէալիի չան ու շէվ-քէթի իչին Զաթը Հազրէթը ճիհան-պանինին սէրիրը Շեվքէթմասիրը Օսմա-նլտէ պա քէմալը սըհհէթ ու ափիյէթ տահիմ վէ պէր գարար պույուրմալարը թէմէննիեաթը խալիֆանէսինի տէրմիյան էյլէմիշ տիր։

—Ճիւլուսը Հիմայուն եէվմը մախ-սուսընտա պիլիմիշ Եունանիսթան վիքէլասըյլա Աթինատաքի հէյէթը սիֆէրա՝ Օսմանը սէֆարէթխանէսինէ կիտիպ բէմը թէպրիքի էյֆա էյլէմիշ-լէր տիր։

—Ֆրանսա տախիլինտէ քահին Թիւ-գուան շէհրինտէ աչըլան իբլիք վէ մէն-սուճաթ սէրկիսինտէ պուլընան Օսմանը չիպէսի Օսմանը պայրագլարա միւ-քէմմէլէն տօնանմըշ վէ Թիւրգուան շէհ-րինէքի վէ Օսմանլը շիւպէսի գօմի-սէրի Մ. Ժօրժ Վաքսէլէր իլէ մուավինի Ցակոբ Շէրպէթճեան պէյ վէ քեաթիպի Մ. Մօրիս Էմլին թարափլարընտան բէտմը գապուլ իճրա խիլմիշ վէ տուաի Հազրէթը Բատիշահի եատ օլընմըշ տըր։

—Բաեադ-Համա շըմէնտիֆէր խաթ-թընն թէմտիտ օլունան գրամը 160 քի-լոմէթրօ օլուպ, ինշաաթ պու քէրէք խիթամ պուլմուշ տըր. խաթթընն դա-պուլը մուվագգաթ մուամէլէսինի էյֆա իթմէք իւզրէ եագընտա Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթինտէն պիր հէյէթը մախսուսէ Հալէպէ կիտէճէք տիր։

Համա-Հալէպ խաթթընն կէլճէք հոկտ.տէ բէմը քիւշատը իճրա իտիլէ-ճէկինտէն, բէմը մէզքիւրտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ շէհրիմիզէ կէլէճէկի եազըլան Ֆրանսա շըմէնտիֆէրլէր մէճ-լիսը իտարէսի ազասընտան Մ. Շոնօֆ տիւն շէհրիմիզէ կէլմիշ վէ ագշամ իւ-զէրի Մէտաժըրի վաբօրըյլա Պէյրութա կիթմիշ տիր։

—Մէմուրիյնը միւբէյէ թէգաիւտ գարարնամէսինէ իճրասը լազըմ կէլէն թաատիլաթը հավի սանտըգ մէճլիսը իտարէսինէ թանզիմ գըլընան լայիհա Պապը Ալիյէ թագիմ իտիլմիշ իտի։ Պու պապտէ Շուրաի Տէվլէթճէ իճրա գըլընան մուրաքէբէտէ՝ միւթէգաիւ-տիյնը գատիմէ մահկիմլանտանան միւ-թէրաքիւմ մէպլաղ իւլէ էյյամը խալի-յէտէն հասը օլաճագ մըգտասրը եէ-քիւնինի կէօսթէրիր պիր տէֆթէրին թանզիմի գարարլաշընընը, վէ պէր-մուճիպը գարար մէբտիրինէ իշար իտիլ-միշ տիր։

—Տէրսաատէթ վէ Պէյօղլու ճիվարը-նա ճարի օլան պէնտլէրին սու եօլա-րը էրէյիճէ զէմանտան պէրու թամիր իտիլմէսիկինտէն, մէնպա սուլարը պէնտլէրէ ագմայարագ զայի օլմագտա վէ պու իսէ՝ սու եիւզիւնտէն սըզընմը չէքիլմէսինէ սէպէպտիյէթ վէրմէքտէ օլ-տուղընան, մէզքիւր եօլլարը թամիր-ի իչին իճրա իտիլէն քէչիկինթ նէ-թիյէսինտէ մէէզունիյէթ վէրիլմէսի հագդընտա վագը օլան իշար՝ տաիրէի ալինմէճ թէնպիպ իտիլմիշ տիր։

—Ինկիլթէրա վէ Բուլանիա սէֆիր-լէրի տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք Զաթը հազրէթը Սատրազամի իւլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Ինկիլթէրա սէֆիրի՝ Խարիճիյէ մուս-թէշարը տէվլ. Նաում բաշա հազրէթ-լերի իւլէ տէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսի քա-թիպի Մ. Թիլէյ իւլէ սէֆարէթ մայ-թինի մէմուր «Իմօժէն» վաբօրը գոման-տանը Մ. Թայլօր՝ տիւն շէհրիմիզէ կէլ-միշլեր տիր։ Մէզքիւր վաբօրը՝ սապզգ գոմանտանը Մ. Հոլսօն՝ պու կիւն Լոնտ-ըայա կիտէճէք տիր։

—Պազը թահրիրը նումիւս գոմիսի-օնլարընա պիր թահգիգաթ թահրիր իճրա գըլընընը իշարաթը վագըտան անլաշըլմասընը, վէ շու հալ՝ պիր չօգ նումիւսըն թահրիր խարիճինտէ գալ-մասընը մուճիպ օլմասընա պինանէ, թահրիր խարիճինտէ նումիւս գալըպ տա տէֆթէրէ գայտ իտիլմէսի միւշքիլ-լաթընա, վէ նումիւստան հիչ պիրինին կիզլէսիլմէսինէ մահալ գալմամագ իւզ-րէ էմրը թահրիր՝ թահգիգաթ վէ թէտ-գիգաթը միւքէմմէլէ իւլէ իճրա օլունա-գագ, թահրիր խարիճինտէ գալան նու-միւսընն տէֆթէրէ գայտ իտիլմէսինէ տիգգաթ օլունմասը զըմնընտա թէպ-ելողաթ էյֆասը՝ թահրիրը նումիւսը ու-մումիյէ թէտգիգը մուամէլաթ գոմի-սիօնընտան վէրիլէն մազպաթատա ի-ֆատէ գըլընմըշ վէ քէյֆիյէթ Տախ-ալյէ նէզարէթինտէն էյմապ իտէն վի-լայէթլերէ իշար օլունմըշ տըր։

—Զիյնէթ մագամընտա կիւմիւշ ա-վանիյէ բապթ իտիլմէք իւզրէ Էվրօ-բատան ճէլպ իտիլէն արմատ Օսմանի, մահմիւք տամկա վէ լէվհա վէ սարբէ-նին կէչիրիլմէսինտէ պէնա կէօրիւլմէ-տիկինտէն, կէչիրիլմէլերինէ միւսատ վէրիլմէսի լազըմ կէլճէճէկի՝ իտիլէն սիւ-վալ իւզրէնինէ գարարլաշընըզմըշ տըր։

—Պիր իքի կիւն էվվէլ Տէրսաատէթ Իսթինաֆ մահքեմէսի ճէնայէթ գըմը ազասընտան Գաբրիել էֆ. քէնտի նա-մընա մուհարրէր էվրագ վէ սէնէտաթը հավի ճըզտանընը Այա Սօֆիա իլէ քէօր-բիւտէ ատալար իսքէլէսի պէյնինտէքի մէսաֆէտէ գապտէն տիւշիւրիպ զայի իթտիկինտէն, մէզքիւր ճըզտանը թէսա-տիֆէն պուլըզ կէթիրէն՝ քիմսէյէ մա-էլմէմսունիյէ միւնասիպ միւքաֆաթը նագտիյէ վէրիլէճէկի պէյան օլընը։

—Հալէպտէ մէճգուրի վէ իսթիյարի օրմագ իւզրէ պէկիր իլէ չէքիլիր թրամ-վայ խաթթըրը թէէսիս վէ ինշասըյլա իշլէտիլմէսի իշին էօհտէսինէ իմմիյագ իթմասը հագդընտա Սէլանիք եէրաֆընտան Բիճաթ Համտի բաշա թարաֆընտան թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինէ թագտիմ օլընան խթիտա իւզրէնինէ քէյֆիյէթ մահալինտէն սօրումը իտի։ Իճրա օլունան մուհապէրէ վէ միւզա-քերէ նէթիյէսինտէ շէհրը մէզքիւրտէ թրամվայ խաթթըրընը ինշասը իմ-լանը մէմլէքէթէ խասիր օլաճաղը ան-լաշըլմըշ վէ պազը շէրիաթէ իմմիյագ իթասը միւնասիպ կէօրիւլէրէք Պապը Ալիյէն խթիյգան օլունմըշ տըր։

—Շէհր էմանէթը ճէլիլէսինտէն իճրա օլունան թէպլիղաթա մէպնի թէֆթիշ-ճաթ վէ մուայյէնաթ իճրա օլունըպ ֆրուն վէ թապլաքեարլարա սաիր էք-մէք սաիրլան մահալլէրտէն օգոստ. 1տէն 7յէ գատար իքինճի տաիրէճէ 529 վէ օգոստ. 11տէն 17յէ գատար 9ընը տաիրէճէ 498 օգգա էքսիք էք-մէք զապթ իլէ փուգարայա տաղըտրըմը տըր։

—Կէչէն սէնէ Լիէժտէ աչըլան սէրկիի ուսմամիյէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ ճանի-պինտէն իշմիրքաք օլընմասընտան տօլա-յը «Ժիւրի» հէյէթի թարաֆընտան պիր էսէրը շիւբկիւզարի օլարագ պէօյիւք միւքեափաթ տիրլօմասըյլա պիր գըթա միտալա վէրիլէճէք մէզքիւր տիրլօմա իլէ միտալա Պրիւքսէլ Սօմանը սէֆա-րէթինտէն Խարիճիյէ նէզարէթինէ կէօն-տէրիլմէքլէ արզը ամէպէի իւլեա գը-լընմագ իւզրէ նէզարէթը միւշարիէյ-հատան մագամը Սատարէթէ արզ ու թագտիմ օլընմըշ տըր։

—Պրուսա շէհրինտէ էլէքթրիգլի պիր թրամվայ թէէսխիյէ իշլետիլմէսի վէ շէհրը մէզքիւրը էլէքթրիգլի թէնվիրի իմմիյագը մուգաբրէր շարթլարա վէ 70 սէնէ միւտտէթլէ պա Իրատէի Սէ-նիյէ Շեգտարալը Մէհմէտ Ալի աղա էօհ-ուէսինէ իհալէ գըլընընը օլմաղա, թան-զիմ օլընան մուգավէլէ վէ շարթնամէ թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթիյլէ սա-հիպգը իմմիյագ արասընտա իմլա վէ թէաթի գըլընարագ, պիր նուսխէսի Մեհմէտ Ալի աղայա վէ տիկէր նիսա-խէսի Պաղը Ալիյէ թագտիմ օլընմըշ տըր։

—Մուսանիատա ինշասընա լիւզում կէօրիւնէն կէօմրիւք տարբէսինին ինշա-աթընա իգթիզա իտէն մէպալիղին սարբ-ֆընա մէզքունիյէթ վէրիլմէսի Բուսու-մամ Էմանէթինտէն մագամը Սատարէ-թէ իշար վէ Շուրաի Տէվլէթէ հէվալէ օլունմըշ տըր։

—Համիտիյէ չօճուգլար խասթախա-նէսի հէր սէնէ օլտուղը կիպի պու սէնէ տախի եէմը ճիւլուպը Հիմայունտա պիր սթաթիսթիկ նիսխէսի նէշր էյլէ-միշ տիր։ Պու սթաթիսթիկտէն անլա-շըլընընա կէօրէ, խասթախանէնին իւլ-քիւշատընտան եանի 315 սէնէսի մայ-սինտէն 321 սէնէսի փետր. նիհայէթի-նէ գատար եանի 7 սէնէ զարֆընտա խասթախանէյէ եաթբրըլարագ թէտա-վի իտիլէն խասթալարը եէքիւնի 9141 քիշիյէ վէ օ միւտտէթ զարֆընտա սիւն-նէթլէրիճրա օլան չօճուգլարընեէքիւ-նի տէ5706յապալիդ օլմուշտը։ Պումիւտ-տէթ զարֆընտա 8726 խասթա էյլէլիպ խասթախանէտէն չըգմըշ վէ 283 եանի 100տէ4վէֆիաթ վուգու պուլարագ 132ի-տ պու սէնէյէ տէվը իտիլմիշ տիր։ 7 սէնէ զարֆընտա խասթախանէէ ալի մուայնէխանէսինէ միւթէլիֆ միլլէթ-լերէ վէ էճնէպի թէպաալարա մէնսուպ օլմագ իւզրէ 100904 գատըն խասթա վէ չօճուգլար միւրաճաաթ իթմիշ տիր։

—Տիւն կէճէ սաաթ 5 բատտէլերինտէ Զուգուր Զէչմէտ Մօնլա Բիւսթէլ մա-հալլէսինտէ համամ գարշըսընտա Մալի-յէ նէզարէթի քէթէքպէսինտէն Բիճաթ պէյին միւթէսարրըֆ վէ աչճը Ալիսին քիրաճը պուլունմաղը իքի օտայը հավի տիւքքեանընն մաթպախընտան աթէշ զուհուր իտէրէք օլունան սայ ու զայ-բէթ իւզէրինէ եալընը մէզքիւր մաթ-պախ եանտըղը հալտէ պատտըրըլմըշ տըր։

ԻՖԼԱՍ

Զարչուի Քէպրիտէ Գուլյումճըլար ճատտէսինտէ տիւքքեանընտա մուգիմ թօհափիյէսի կարապէտ էֆ. Թէրզիեա-նընն 6 ապրիլտէն իթպարէն իլանը իֆլասընա վէ մէսալիհը իֆլասիյէսին բուլյէթ ու թէվվիյէսի իշլուն ազաթ մահ-քէմէսէն իպդ. Մարգար էֆ.նին ժիւժ զօմիսը վէ տաա վէքիլի Սարգիս Այ-ճեան էֆ.նին մուվագգաթ սինդիգ թայինլէրինէ Մահքեմէի Թիճարէթը Պահրիյէճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

—∞—

ԲԱՐԻԶ, 6 Սեպտ.—Ֆրանսզլ եպիս-կոպոսլարընն մէճլիսը ումումիսի եարընն խիթամ պուլաճաղընտան, եպիսկոպոս-լար իթթիխաղ էթտիքլերի գարարլա-րընը էհալիյէ թէպլիղ իտէճէքլեր տըր։

—Խարիճիյէ նազրը Մ. Լէոն Պուր-ժուա պէյնէմիլէլ վէրէմ ճէմիյէթի բիյասէթինէ թային օլընմըշ տըր։

ՐՕՄԱ.— Բօմատա պէյնէմիլէլ աթ-գօչըսը միւսայագասը իճրա օլունըզ տըր։ Ֆրանսա, Ինկիլթէրա, Պէլճիգա վէ Զուիցցերիա իշմիրքաք իտէճէքլեր տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Աւսթրալիա հիւքիւմէթի թրըսթլարա գարշը օլան գավանլիկի գապալ իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Լա-Հէյ գօնկրէսի միւզա-քերաթընա պաշլամըշ տըր։

ՋԱՅԵԴԱՐ.—Գրալ Բէթար էֆնանի սէ-յահաթընտա պուրատա թէվաղգուճ իթմիշ տիր։

ԲԱՐԻԶ.—Տէպա կազէթասը՝ Հինտը Զինի վալիսի Մ. Պոնըն Մատրիա սէֆա-րէթինէ, վէ Մ. Քամպոնըն տախի տա-հա պէօյիւք պիր մէմուրիյէթէ թային իտիլէճէկինի եազըյօր։

ԾՕՖԻԱ.— Բրէնս Ֆէրտինանտ Պա-լօկտա վալիտէսի Բրէնսէս Բլէմանթին նէզտինտէ պիր գաշ կիւն տահա տուր-տգտան սօնրա, կէլէճէք բազար էր-թէսի կիւնիւ Սօֆիայա ավտէթ իտէճէք տըր։

ՐՕՄԱ.—Ժէզուիթլեր ճէմիյէթի՝ բա-հիպ Ֆրէտտիյի ումում ժէզուիթլեր ժէ-նէրալլըընա թային իթմիշ տըր։

ԲԱՐԻԶ.— Պուրատա Ֆէվգէլատէ սբճագ հիւքիւմէտմա օլտուղընտան, 24 քիչի կիւնէշ վուրմատան էօլմիւշլեր տիր։

ՊԷՐՆ.— Պէրն գանթոնընտա Ֆէվ-գէլատէ պիր գուրագլըգ հիւքմֆէրմա տըր։

ԹՐԻԷՍԹԷ.— Մ. Եօհան Արբլին ահ-վալը սըհհիյէսի ըէք ֆէնա տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

ՐՈՒՀԱՆԻՅԷ

Հօլանտա գրալիցասը Վիլհէլմինանը տօտտուղընը սէնէի տէվրիյէսի միւնա-սէպէթիյլէ Բաթրիդ ամեն. Տ. Մաղա-քիա Սրբազան հազրէթլերի նամընա վէքիլ Սրբազան պէրայը թէպրիք Հօ-լանտա սէֆարէթխանէսինէ կիթմիշ է-տի։ Մէզքիւր սէֆարէթի մալահաթ-կիւզարը գոնթ Լինպուրկ Սրիրում Բաթրիդ Սրբազանա պիր քարթ տը վի-զիթ կէօնտէրիպ պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

—o—

Արմաշ Վանահայրական Փոխանորդը Տ. Թորգոմ Վ. եվվէլքի կիւն Տէրսաա-տէթէ կէլիպ Բաթրիդ Սրբազանը զի-յարէթի իթմիշ վէ վանքա ախտ իշլէր հագդընտա իճրան միւզաքերէ էյլէմիշ տիր։

—o—

Ազարեան միւթէվէլլի Պետրոս էֆ.-նին զէվճէի միւհիթէրէմէսի Տիկին Թա-գուհի Ազարեան իւլէ քերիմէլերի եարընն ասպահ Վիէննատան Տէրսաատէթէ միւ-վասլէթի իսէճէքլէր տիր։

ՍԷՖԷՐԵԱՆ ՆՇԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆԻ ՎԷՖԱԹԸ

Մաէթթէէսսիֆի ալտըզըմըզ խապէրէ կէօրէ բիւթպէի պալէա բիճալընտան Մապէյնը Հիմայուն միւթէրճիմը սա-նիսի վէ մանթպուտթը էճնէպկէ միւ-տիրի ամուսի. Սէֆէրեան Նշան էֆ. հազրէթլերի 58 եաշընտա օլտուղը հալ-տէ տիւն ագշամ փիւճճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

Նշան էֆ. Սէֆէրեան՝ ագշամ սաաթ 11ի 50 կէչէ քէօրբիւտէն Մէգար Պրու-նընա հարէքէթ իտէն Շիրքէթ վաբօ-ըընա պինմիշ իտի։ Վաբօր Թարապիա-յա միւասէլէթինտէ, Սէֆէրեան էֆ.-նին իւզերինէ պիր ֆենալգ կէլմիշ տիր։ Վաբօր Մէգար Պրունընա եանաշ-տրգտա, Սէֆէրեան էֆ. իսթէլէյէ չըզ-մըշ իսէ տէ, իսթէլէ իւզերինէ տիւշիպ խանէսինէ նագլ օլունմըշ վէ օրտտա թէպլիմը բուհ էյլէմիշ տիր։ Նշան էֆ. Թա կէնճ սինտէն Պապը Ալի Խարի-ճիյէ նէզարէթինտէ պիր մէմուրիյէթէ կիրմիշ վէ ումուրը շէհկինտէրի գալ-մի միտիրիյէթինտէ տախի պուլընմըշ վէ 12 սէնէտէն պէրու Մաթպուտթը էճնէպիյէ գալէմի միտիրիյէթինի քէ-մալը մուվաֆֆիգըյէթլէ իչիա իթ-մէքտէ պուլընմըշ իսէ։

Միւթէվէլլի Պապը Ալիտէ մէզքիւր մէմուրիյէթլէրտէ պուլունտըզը կիպի, Թահրիրատը Խարիճիյէ մէքթուպճը իլէ Շուրաի Տէվլէթի աղալըզընտա պու-լընմըշ տըր։

Միւթէվէլլի Թիւրքճէ, էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա լսանկարընը բէք միւքէմ-մէլ պիտիկի կիպի, Ինկիլիզճէ վէ Ալէ-մանճայա տախի աշնա իսէ։

Միւթէվէլլի միւգթէտիր վէ լիսա-գամը մէմուրինը տեվլէթտէն օլուպ, պուլընտըգլարը մէմուրիյէթլերտէ իս-պամը էհլիյէթ իթմիշ վէ խըզմաթը քեարակեահիսի թագտիր օլընըպ, մաթ-պուտթը էճնէպկէ միւտիրիյէթի վէ Մապէյնը Հիմայուն թէրճէմանընը կի-պի մուսիպ իւլ՝ ֆախր մէմուրիյէթլերէ դատար թէրքի իթմիշտիր։ Սէֆէրեան էֆ.նին զըյաը եպէտիսի պէյնէլագրան մուճիպը թէէսսիսը ագամ օլտուղը կի-պի, միւլէթիմիզ իչիւն այնը թէէսսիսի մուճիպ օլմուշ տիր։

Սէֆէրեան էֆ.նին հիւքիւմէթը Սէ-նիյէյէ իպրագ իթտիկի խըզմէտը պէրկիւզտէլերի տախի թագտիր պույրը-լըգ բիւթպէ վէ նիշանլարը թալիթի պույրըլմըշ վէ սինէի սատագաթ-տէֆիհնէլերի Մուրասա Մէհմէտ վէ Ալ-ճի Օսմանի նիշանը ալիլերիյէ ալիճուն վէ կիսմիշ Իմմիյագ վէ Լէյյագաթ մի-տալեալարը իլէ թէզերին օլընմըշ տըր։ Միւթէվէլլիանընն լսյագաթը էճնէպկի հիւքիւմէթլերի թարաֆընտան տախի թագտիր օլունարընընտան, Ֆրանսանընն Լէժիոն տ'Օնէօր նշանընընն գօմանտէօր-լիք բիւթպէսի իլէ, Իթալիանընն Գուրան տ'Իթալի վէ Եունանընն Սուվէօր նիշան-լարընը վէ տիկէր միւսթէլիֆ նիշան վէ մտալեալարը տախի հավլ օլմուշ իսէ։

Պու միւնասէպէթլէ միւթէվէլլիանընն զէվճէի միւհիթէրէմէսինէ մախտումլարը Մագուտա վէ Ճանիկ պէյլերէ վէ քերի-մէլերի վէ պիրատերի ախուռի. Հմայեակ Սէֆէր էֆէնտիյէ պէյանը թասգիյէթէ միւսարէաթ էյլերիզ։

Իրանընն Նոր Զուղա շէհրինտէքի Ա-մենափրկիչ վանքընտա Պ. Թադէոս Տէր

Յովհաննէսն՝ բէտէրի նամբնա պիր քիւթիւպանէ ինչա իթմիշ օլմաղա, Ս. Թարգմանչաց եօրթուսընտա բէսմը քիւշատը իմբա օլընմըշ տբր։

—o—

Պրիւքսէլ Օսմանլը սէֆարէթի իքինճի քեաթիպի Նարատունկեան աթոփ. Դարբիէլ էֆ. հաղրէթլերինին մախտումը Տիրան պէյ՝ մէէլունէն տիւն Տէրսաատէթէ կէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ԲՐԷՆՆ ՊԻԻԼՕՎԸՆ ՊԷՏՏԱՆՆԱԹԸ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՄԻԻՆԱՍԷՊԱԹԸ

Ֆրայէ Բրէնէտէն,

Նօրմէրնէյտէ պիր գաչ կիւն բրէնն Պիւօվլն Նէգտինտէ միւսաֆիր գալան Մ. Սիտնէյ Վայթման միւշարիւէյհ բրէնն իլէ վուգու պուլան միւլագաթընը Տէրլէ Մէլ կազէթասընա թէպլիղ իթմիշ տիր։

Մ. Վայթման բրէնն Պիւլօվլն Ինկիլթէրա հագդընտաքի էֆէնտիր վէ միւթալէաթընտան պտսկ խէրքէն, մէգալէտէ շու սուրէթլէ իտարէի լիսան էյլէմիշ տիր։

«Պէն բրէնն Պիւլօվ իլէ ուզուն միւտտէթտէն պէրու թանըշըրըմ. արամըզտաքի մուարէֆէ բէք սամիմիտիր։ Պունա պինտէն տիպէպէլիրիմ քի բրէնն Պիւլօվ Ինկիլթէրա իլէ Ալէմանիա արասընտա միւնասէպաթը տօսթանէ թէէսիսի էմէլը խալիսանէսինէ օլտըզընա պիր տիրիւ գաղ օլամտըգլարընը քէնտիսինէ անլաթտըմ։ Ինկիլիզլերին Ալէմանիայա գարշը կէօթէրմէքտէ օլտուղլարը տաարը թէրէտտիւտին էսպապընտան պիրի՝ Ալէման գուվվէի պահրիյէսինին թէղիտիր տիր։

«Իմբէրաթօր Վիլհէլմ հաղրէթլերինին «Իմպէրատորէ գէնէրալ տէ բոն» տէյու սեօյլէմիշ օլտըզը պիր սեօղ, Ինկիլիզլէր թարաֆընտան էհէմմիյէթլէ թէլագգը էտիլմիշ տիր։ Պու ֆըգրա պիրա խաթիսնա, հէր Ինկիլիզին զիհնինտէ մէնգուշ տբր։ Ալէմանլարընը շու սան սէնէլէրտէ գուվայը պահրիյէյի թէղիտէ սարի էյլէտիքլէրի մէսայի՝ Ինկիլիզլերի գօշգուլանըրմագտա տբր։»

Բրէնն Պիւլովլը ալման գուվայը պահրիյէսինին թէղայիւաը ֆէվգէլատէի հագդընտաքի իֆտատաթը սալիֆիւզզիքը մէգալէտէ շու սուրէթլէ խիւլասա օլընը յօր։

«Իթիրաֆ իտէրիմ քի պիզ սէֆայինը հարպիյէ ինչատընտա ֆէվգէլատէ թէրաղգըյաթ էկսթէրմէք, պունդն սէպէպի բէք սատ տբր. մավէրայը էպհարտաքի թիմարէթիմիզի միւտաֆտա իչուն պիզ տէ հիւքիմէթը սարէ կիպի գուվվէթլի պիր տօնանմահա միւհիմտըր. հագիգաթը արանըլմագ օլուրսա, պու կիւն պիզիմ տօնանմամը մավէրայը էպհարտաքի մէնգիֆիմիզին էհէմմիյէթինէ նիսպէթլէ հէնուզ բէք զայիֆ տբր։ Հէվլէ ագվամը սարէ տօնանմալարընը նազարը տիդգամա ալընարագ, պու զաաթ պիր զաթ տա-

հա ատտար։ Պունընլա պէրապէր, Ալմանիանընն ումուրը պահրիյէսէ Ինկիլիզլերին հարպ օլտըգլարը թէֆիվվիւգի իհրաղ իշուն բէզապէթէ կիրիշմէք արզուսընտա օլտըզընա տարիր իլէրի սիւրիւլէն ֆիքր պիւսպիւթին պօշ տբր։»

Սէմնէյ Վայթման՝ պունա գարշու շու ճէվապը վէրիյօր.

«Պու կիպի էֆքեար՝ խաեալրէրէսթանէ օլա պիլէ Ինկիլիզ մէհաֆիլինտէ շիտատէլէ հիւքմիֆէրմա օլմագտա տբր։ Ինկիլիզլէրտէն պաղլտրը Ալմանիանընն Զինտէ Ինկիլիթէրատա գարշու իյֆաը միւշքիլաթ էմէլինի թէագիպ էյլէմէքտէ օլտըզընա գաթ։»

Բրէնն Պիւլով ճէվապէն,

—Պունը պէն բէք ալա պիլիրիմ, անճագ Ինկիլիթէրա իլէ Ալէմանիա արասընտա բէգապէթը թիճարիյէտէն պաշգա պիր բէգապէթ ֆարզ իտէնլէրին էֆքեար վէ ագվալը զապթ մի տիր քի մանագալ օլսուն։ Բէք ալէա խաթրըմտա տբր քի, պունտան իքի սէնէ էվվէլ Ինկիլիզ կազէթալարը Ալէմանլարընը թիպլէթ մէսէլէսինէ միւտահէլէ իտէրէք Ինկիլիթէրայա գարշը իյֆաը միւշքիլաթ իթմէք ֆիքրինէ օլտըզընը պէյան վէ իստատա իթմիշլէր իտի։

Հալպու քի պու տօզրու տէյիլ իտի. շիմտի տէ պունա միւամալ պաղը խայալաթա տալըյօրլար, շիւպհէսիզ տիր քի պունլար տա էօթէքիլէր կիպի մանթըգա մուդայիր վէ քիւլլիյէն պիտալ ուէսաս տբր։

«Ֆրիտրիխսհօֆի միւլագաթընա տարիր չօգ շէյլէր եաղըլըր. ֆաղաթ պունլարընը պէօյիւք զըմը խայալաթ գապիլինտէն տբր։ Միւլագաթը վազա էանասընտա մէսաիլը սէյասիյէտէն պահս իտիմէտիկի չիւպհէսիզ տիր, շիւնքի իքի հիւքիմէթ արասընտա պէյլէ պիր իտիֆիլաֆ եօգ տբր։

Իքի հիւքմտար արասընտաքի միւլագաթ՝ իքի գամմ արասընտա մէվճուտ սույը թէֆէհհիմէրին իզալէսի նօգթան նազարընտան միհիմմ պիր խաթվէ օլմուշ տբր։ Գրալ հաղրէթլէրինէ գարշը իպրաղ օլընան հիւքմէթ վէ մուհապիզի՝ մէգասիտը սէյասիյէտէն արի պիր հարէքէթը տօսթանէտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի։

—o—

ՊԷՕՅԻԻՔ ՊՐԻԹԱՆԻԱՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԻ ՊԱՀՐԻՅԷՍԻ

ԾԲԱՆՆՈՅ, ՅԱԼԷՄԱՆՆԱՅ ՎԷ ԲՈՒՍՍԻՍ. ՏՕՆԱՆՄԱԼԱՐԸ

Սընոնպրպ կազէթասընընն ումուրը պահրիյէ մուհարրիրի՝ մէսարիֆը պահրիյէնին թէնգիսի հագգընտա պիր մէգալէի միւհիմմ եազարագ, աթիտէքի էֆքեարը պէյան իթմէքտէ տբր։

Վագթը իլէ իմբէրաթօր պիրինճի Վիլհէլմ՝ Պիսմարք՝ Մոլթքէ վէ Բոօն Ալէմանիանընն գուվվէթ պէրրիյէսէսինի թէէսիս վէ թէշքիլ իշուն հէր տիւրլու զայրէթի սարի իմտիքլէրի հտտէ պու կիւն իմբէրաթօր իքինճի Վիլհէլմ տախի գուվվէթի պահրիյէսինին թէնսիպէ չալըշըյօր։ Ալէմանիա ճէմիյէթը պահրիյէ ազասը 800,000 քիշիյէ պալիզ օլմըշ, վէ պու ատէտ կիթտիքճէ արթմագտա տբր։

Բուսիանընն գուվվէթի պահրիյէսինին մահվ օլմասը ա՞սլա ֆարտէլի օլմամըշ տբր։ Բուս տօնանմասը գուվվէթի օլտուղը վէ Բուս օրտուսը տախի միւքէմմէլ պիր հալտէ պուլընընը զէման՝ միւթթէֆիգի Ֆրանսա պիր տէրէճէ միւթթէֆիգ պիր գուվվէթ պահրիյէ իլէ իքթիֆա իտէպիլիր իտի։ Հալպուքի պուգիւն բուս տօնանմասը հէման հիչ պիր հալտէ պուլընտըրընտան, Ալէմանիա հիւքիմէթի հէր իքի թարաֆտա մուհարէպէ իթմէք մէճպուրիյէթինէն գաւրթուլաը։ Ֆրանսա հիւքիմէթի՝ Ալէմանիա գարշը միւվաղէնէի պահրիյէի մուհաֆազա իթմէք մէճպուրիյէթինէ տիր։ Իչթէ պունա պիրինէն տիր քի, Ֆրանսա պահրիյէ նէզարէթի եէնի պիր ինչաաթ բրօկրամը թէրթիպ իթտի։

Աթիտէքի էսպապ՝ Ինկիլիթէրանընն տապզդ բրօկրամընը նի՞չիւն թաատիլ իթմիշ օլտըզընը կէօսթէրիր։

1.—Տրէբնօֆ զըրհլըսընընն գուվվէթի՝ իքի զըրհլը գուվվէթինէ մուատիլ տիր։ Հէչ պիր հիւքիմէթ՝ պու սըրատա Տրէբնօֆ զըրհլըսը իլէ բէգապէթ իստէպիլէճէք պիր զըրհլը ինչա իթմէմէքտէ տիր։

2.— Տրէբնօֆը խարիճ թուրարագ, Ինկիլիթէրա Լորտ Նէլսընն վէ Եէնիճէ Էոռուտ զըրհլըլարը կիպի 10 ատէտ զըրհլըսը վար տբր քի, պունլարա եաղընը Բրուսիանընն Պէրլին Բալէլ, Ճարմանանընն Բաֆրէն, վէ Ամէրիգանընն Նիւ-Հէմբէյր վէ Բուռնէ-Ֆրէյ զըրհլըլարա պէնգէր։

3.—Ինկիլիթէրանընն Ինվինսիպլ զըրհլըսը սիրիէմինտէքի սէֆային բէտալէն զըրհլը գրուազէօր կէօսթէրիլիճ իսէ տէ, Ալմանլանընն Էլզաս վէ Ֆրանսանընն Բէքէ-Ալէ սիսթէմինտէքի զըրհլըլարընտան տահա գուվվէթլի տբրլար. մէգքիր Ինկիլիզ զըրհը գրուազէօրլէր թօկօնընն զըրհը գրուազէօրլէրտէն Սուվորվ վէ Ֆորտինօ Բուս զըրհլըլարընա գարշը գազանտըգլարը մուգաֆիֆլէրիյէթտէն տահա պէօյիւք պիր մուգաֆիֆէրիյէթ իհրաղ էտէպիլիրլեր։

Եանի ճարբն զըրհը գրուազէօրլէրի Բուս զըրհլըլարընտան նէ՞ տէրէճէ գուվվէթլի իտիլէրիսէ, մէգքիր Ինկիլիզ զըրհը գրուազէօրլէրինին մէգքիր Ալէման վէ Ֆրանսըզ զըրհը գրուազէօրլէրտէն տահա գուվվէթլի պուլընտըգը տէրէճէսի տահա պէօյիւք տիր։

4.— Տրէբնօֆ զըրհլըսընընն թէէրիսպէյլերի եազընտա իմբա օլընանճաղընտան, պու սէֆինէ կիպի՝ քիւլիսէթլի մէսարիֆ իսթէյար իտէրէք տիկէր սէֆային ինչա իթմէքտէն եվվէլ պու թէէրիսպէյլերին նէթիճէսինէ ինթիզար իթմէք մունասիպ տիր։

5. Էկէր թէէրիսպէյլեր ֆէնա կիթսէ, օ հալտէ երինէ ուճուզ մալ օլան վէ չապագ եօլ ալան զըրհլըլար կիպի սէֆայինէ սիսթէմինտէ ալտէթ իտէրիպ։

Ինկիլիթէրա գուվվէթի պահրիյէսինին հալը հազիրընը բագդամլալա խյամ իթմէք իչիւն, ամիտէքի մուգայէսէյէ խպիտտար իտէլիմ, վէ իչպու մուգայէսէյէ 1908 սէնէսինի էսաս իթիֆլաղ իտէլիմ,

	Ֆունտ	Ֆոթ	Դյույմ
1.—Տրէնոթ	18,000	10	12
2.—Լօրտ	16,500	4	12
3.—Խուտսոն Է.	16,350	4	9.2
4.—Սուլիֆիչիա	15,800	4	10
5.—Ֆոթմիտյպլ	15,000	4	12
6.—Տընքէն	14,000	4	12
7.—Բէնթրը	12,950	4	12

Իչպու 7 սիսթէմտէքի սէֆային 32 զըրհլըլըգ պիր հէյյաթ թէշքիլ իտուպ, մէճմուը 10 բուսլըգ 126 թօբ, 10 բուսլըգ 8, 9 բուսլըգ 52, 7 բուսլըգ 28, վէ 6 բուսլըգ 308 թօբ իլէ միճէհհէգ տիր։

Ֆրանսա այնը թարիխտէ 18 զըրհլըյա մալիք օլամագ, պունլարը թօբլարը խէ 12 բուսլըգ 44, վէ 6 բուսլըգ 156 ատէտ պուլընամագ տբր։

Ալմանիաա կէլինճէ, այնը թարիխտէ 20 զըրհլըը պուլընամագ քի, պունլարը 10ը 13,000 թոնլըգ, 5ի 11,830 վէ տիկէր 5ի տէ 11,150 թոնլըգ պուլունամագ տբր։ Թօբլարը տախի՝ 11 բուսլըգ 49, թօբտան, 9 բուսլըգ 40, վէ 6 բուսլըգ 280 թօբտան իպարէթ պուլընամագ։

Նիւբասա, Պէօյիք Պրըթանիա 1908 թարիխինտէ հէր նէվի թօբտան 522 վէ Ալմանիա իլէ Ֆրանսա 560ա մալիք պուլընամագլար իսէ տէ, Ինկիլիզ տօնանմասընընն 12 բուսլըգ թօբլարընընն բէք գիեատէ օլմասը, Ալմանիա վէ Ֆրանսըզ տօնանմալարընընն գըյմէթի տիւբիրիր։

Պունընլա պէրապէր, 1910 էնէսինէ գատտար, չայտա Ինկիլիթէրա պաշգա սէֆային ինչա իթտիրմէզտէ, թօբլարընն եարատա հիսապը իլէ եանի մէնգիլէրի նօզթան նազարընտան նիսպէթլէրի պէրվէհհի ամի պուլընամագ տբր.

Եարատա	Ինկիլ.	Թօբը	Ֆր.	Ալ.
9000	156		172	
7000	208		274	
4000	444		710	

Իչթէ շու հիսապա մէպնի, Ինկիլիթէրա տամամ հէր հանկը իքի տէվլէթ տօնանմասընա գարշը գոյսպէրմէք մէսէլէսինի մուհաֆազա իթմէսի իչիւն, եէնիտէն սէֆային հարպիյէ ինչասը էլզէմ կէօրիւնիյօր քի, Մանդարդ կազէթասը մուհարրիրինին մազատատա պու էլզէմէթի իսպատ իթմէքտէն իպարէթ պուլընմըշ տբր։

—o—

ՊԷԼՃԻԳԱ-ՀՕԼԱՆՏԱ

ԻԹԹԻՖԱԳԸ

Սօն զէմանլարատա էվրօբայը իշղալ իթմէկէ պաշլայան պիր մէսէլէ զուհուր իթտի։ Էհէմմիյէթի հիչ պիր վէհհ իլէ գապիը ինքեար օլմայան պու մէսէլէ՝ Հօլանտա վէ Պէլճիգա հիւքիմէթլերինին ագտը իթթիֆագ իթմէլերինատէն իպարէթ տիր։

Պէլճիգա պաէն ալէնբաֆ թապիր օլունան տէվլէթլերտէն պիրի տիր։ Եանի Պէլճիգա հիւքիմէթինին թէմամիյէթը միւլքիյէսի վէ խթիգալը էվրօբա հէյյաթը տիվէլիյէսինին քէֆալէթի ալթընտա տբր։

Հիչ պիր տէվլէթ Պէլճիգայա իլանը հարպ իտէմէզ, պաղսինէ թէճավուզ իտէմէզ։ Պունա մուգապիլ Պէլճիգանընն տախի պիր թագըմ վէգայիֆի վար տբր քի, օ տա տիվէլը սարէյէ գարշը թէճավիւզի պիր իթթիֆագ ագտ իտէմէմէսի տիր։

Պուրասը պէօյլէ, ֆագաթ թէտաֆիսի պիր իթթիֆագ ագտ իտէպիլիրմի։ Պու պիր մէսէլէի տիկէր թէշքիլ էյլէր։ Լաքին պունտա իմթիֆաֆ վար տբր. զաթէն պիր իթթիֆագը սիյասինին թէճավիւզի վէ եախտ թէտաֆիսի օլըզընը թային իթմէք, պունընն հատտը ֆասլընը պուլմագ գօլայ պիր շէյ օլմատընը իչիւն, տախի պիթարաֆ օլան տէվլէթլերինին նէ կիպի ահվալտէ ագտը իթթիֆագ իտէպիլէճէքլերինի գաթիյյին թային իթմէք միւշքիլ տիր։ Ֆիլէմէնկ կէլինճէ, մէգքիր մէմլէքէթ թիճարէթ վէ սէնայիյէճէ Պէլճիգա մէրթէպէսինտէ օլմամագլա պէրապէր, օլսուգճա միւթէրագգը տբր. պունտան պաշգա 40 միլիոն նուֆուսը հավի միսթէմլէքէթը ճէհմիյէսի վար տբր։

Պու թաֆսիլաթը վէրմէքտէն մագսատը՝ նէկիսը Էվրօբատա ճէման 12 միլիոն նուֆուս սահիպի օլան Պէլճիգա վէ Ֆիլէմէնկ մէմլէքէթլերինին իթթիֆագլարը իլէ, աթիյյէն շիմալի Էվրօբատա պու իթթիֆագա Տանիմարգանընն տախի տահիլ օլմասը իհթիմալը իտրաք օլունըրսա, գուվվէթլի պիր հէյյաթը տիվէլիյէ վիճուտա կէլէպիլէճէկինէ տարիր պիր ֆիքր վէրմէքտիր։

Իքի մէմլէքէթ իչիւն ֆահիշէպախշ օլամագընա չիւպհէ խիրմէյէն պու իթթիֆագը սիյասինին հարբ օլմասընը դապալ էթմէյէն էքսիք տէյիլ տիր։

Լէնդէբնդոռնա Պէլճ կազէթասը աթիտէ նէշը իթտիկի պիր մէգալէէ, Ֆիլէմէնք-Պէլճիգա իթթիֆագընը թէվիճէն վագը օլան նէշրիյաթընընն սուի թէֆսիր իտիլմէսինէ իթիրազ իլէ տէյօր քի,

«Պիրճէ մուճիպը իտթիղրապ օլան ճիհէթթ՝ Մէրբօթլ կազէթասընընն Ֆիլէմէնկ իլէ ագտը իթթիֆագ իթմէսէնէ էվվէլ, մէսէլէնին էթրաֆը իլէ արիզ վէ ամիգ թէտգիգ իտիլմէսի լիզումընա տաիր սէրտ իթտիկի էֆքեար տբր։ Պէլճիգա-Ֆիլէմէնկ իթթիֆագը, իքի մէմլէքէթ իչիւն նօզթան նազարընտան ֆէվգալատէ իմբա գէլընմըշ, վէ գանսէրէ օղրայան իքպէյազ իլէ պիր զէնճի պունընա իստաթալըգտան բէհայապ օլմուշ տբր։ Գանսէրէ տաիր օլան իքինճի ֆըգրայը Պէրլին կազէթասը եազըյօր։

Բօլընիատա տօգթօր Օթօ Շմիտ նամընտա պիր թապկա գանսէրէ գարշը պիր չարէի թէատավի պուրմըշ տբր։ Լօտ Անդիյէր կազէթասընընն մուխպիրը մախսուսը մուսահիլէյհ տօգթօրլա միւլագաթ իթմիշ տիր։

Տօգթօր մուխպիրէ,

«Բանսէրի հայվանաթա աշընամագ միսքին օլուպ օլմատըղընը էվվէլա պէն թէճրիպէ իթտիմ» սէտիքտէն սօնրա, աշը ամէլիաթը իմբա իտիլիքտէն սօնրա հէման գանսէրէ աիչար օլան պիր չօգ հայվանաթը կէօսթէրմիշ տիր։ Տօգթօր պու մուհիմմ քէշֆտէն սօնրա, քանսէր իչիւն գաթի պիր իլաճ պուլմագ գապալ օլմամըղընը պէյան իթմիշ, վէ «Շիմտիլիք քանսէրին տէճչէթլի սէյրինի ուզուն միւտտէթ տուրարըմագ, խասաթալարընը ահվալը ումումիյէտինի էյլիէշտիրմէք, վէ խասաթալըղընը իզտըրապաթընը գաթիյյին իզալէ էյլէմէք խուսուսընտա տահիմ մուվաֆֆագ օլույօրըմ» տէմիշ տիր։

ԹԷԼԳՐԱՖԱԹ

Պրուսատա թէէսիս վէ քիւշատ օլունան սէրկինին թէրթիպ վէ թանզիմինտէ իստէմտիքը հասէնէսի կէօրիւլէն վիլայէթ մայէթինէ մէմուր Մէքթէպը Միւքէյէի Շահանէ մէէզունլարընտան իպգ. Բէուքի պէյէ սանիյէ բրիթպէսի թէվֆիք Սաղբդ սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ ճէպպէնը Պերէքէթի մուհասէպէճիլիկինտէն միւնֆասըլ Մէհմէտ Համտի էֆ. թային պույրուլմըշ տբր։

ՆԻՇԱՆ

Լօհէսինէ հարեմէյնը միւհիբբէմէյի բայէսի թէվֆիկ պույրուլան Մէճլիսը թէտգիգատը Շերիյէ ազասընտան ֆազ. Ալի Ռիզա էֆ. յէ Յիւնճիւ Մէհիտի, Գարատէնիզ պօղազը թօրմը ալայընընն Սինօպ գալէսինտէ արամագ տեսրտիւնճի թապուրը պին պաշըրը ռիֆ. Ազիզ էֆ. յէ Յինճի վէ միւտտաիի ումումի ասքերի մուավինի դայմագամ իզզ. Մահմուտ պէյէ Կինճի Օսմանի,

Պրուսատա թէէսիս վէ քիւշատ օլունան սէրկինին թէրթիպ վէ թանզիմինտէ իստէմտիքը հասէնէսի կէօրիւլէն վիլայէթ նանֆիա միւտիրի սատատ. Շէֆիգ պէյէ Յինճի Օսմանի, վէ գալֆա Գամիկ վէ մարանիօզ Սուրգիս գալֆայա Կինճի ռիւթպէսէն Մէհմիտի Նիշանը ալիրէի իհսան պույրուլմըշ տբր։

ՊՐՈՒՍԱ ՍԷՐԿԻՍԻ

(Մուխիպիրը մախսուսըմընդան)

ՊՐՈՒՍԱ, 23 Օգստ. 1906

Պու կիւն թէքբար սէրկի տարիէսինի զիյարէթ իթտիմ։ Թէչկիր օլընան էշանընն էնվար օլ գատտար միւթէատտիտ տիր քի, պիր իքի զիյարէթ իլէ պիր ֆիքրը գաթի հուսուլէ կէթիրմէք միւմքին տեյիլ տիր։

Հէր պիր տարիէնին մէմուրլարը թաֆսիլաթը լազըմլի վէրմէքտէ օլտըգլարը կիպի, պու կիւնքի զիյարէթիմիզտէ էճանիպէ վէ պիր թագըմ գատընլարա տախի թէատտիւֆ իթտիքի, պունլարա ֆրանսըզճա վէ Ռուսճա թաֆսիլաթ վերէճէք մէմուրլար տա վար տբր։

Սաթրլան խալըլար եէրինէ տիկէրլէրինին ճէլպի իչիւն քէչիտէ իտիլէն թէլէկրաֆլարա ճէվապ վիրուտա իթմիշ վէ անլէրէ միսմամի խալըլար եօլա չըգարըլարընը պիլտիրիլմիշ տիր քի, պու հաֆթա նիհայէթինտէ անլէրին տէ վիրուտիկէ պէքլէնէյօր։

Սէրկինին թէշքիլինտէն պաշլընճա մագսէտ մահսուլաթը արզիսէ թէչկիր իթմէք օլուպ, պու կիւն սէրկիտէ պուլունան պիր խայլի զիւրրա, չէֆթէլիք սահիպլերի, պու տարիէտէ տօլմուշ վէ վաղ օլընան հուպուպաթ վէ քեաֆֆէն մահսուլաթը արզիսէ տիդգամլա կէօգտէն կէչիրմէքտէ իտիլէր։

Պուրատա՝ էվվէլճէ մուխթասարէն թարիֆ էյլէտիկիմ վէհհէլ, Ռէօթահիա, կէօնան, Ուշագ, Գարահիսար, Սանտըգլը, Էսքիշհիսար, Պիւրհանիյէ, Գոլվատին էսկիշհիսիր վէ սարիր մահալլէրտէն կէթիրիլէն նոհուտ, պաղլա, քէթէն, սուսամ, մէրմիմէք, ֆասուլիա, պուրմագ, պիլումում նեվէլերի իլէ գավանօղլար իշինէ վաղ օլունմըշ իտի։ Եղմիմէն պուղտայըն հէր նեվի, արբա, մրսըր, տարը, գուշ եէմի, ճէհրի, թիֆթիք, պամմամը, իրմիք, միւթթէլիֆ ճինալերի իլէ, տանէսի 5 օգգալըգ գարբուպ վէ գավունլար, քէզգա գուրու ֆիշնէ, անիսան, պատմ, եուլաթ, սուսամ եաղը, կէօք պոյա, այրը մահալլէրտէ կէօրիւմէքտէ իտի։

Պուսա զրաաթ մէքթէպլինտէն եէթիշտիրիլէն հէր նեվ հուպուպաթ տախ այրը պիր մահալտէ գօնըմըշ օլուպ,

(76)

ԳԱԼԹԱՆ

ԿՐԱՆԸՆ ՁՕՃՈՒԳԼԱՐԸ

Մագնապ տէտի քի,

—Տէվամ իտէլիմ։

—Իտէլիմ, սէյահաթ գօլայ տբր. Թօֆալա գէյլընտան չըգտըգտան սօնրա Ալվըթրալանընն հիհէթը չարգխինի իհաթա իտէն տէնիպտէն կէչիլիպ եէնի Զէլանտա կիրիլիր։ Ֆագաթ էվվէլ էմրտէ շունը սէյլէէյլիմ քի Ֆրանսըզճա քեաղըլարտաքի «գաուէն» քէլիմէսինին գըթա մանէսընա օլտըզընա գաթիէն շիպհէ եօգ տբր։ Եէնի Զէլանտ իսէ ատտա օլտըզընտան, գարթան Կրան պուլայա չըգմամըշ տբր. գիրա քի քեաղըտտա գրթատան պահս օլունըյօր. մամֆիլհի պագընը, թէտգիգ վէ մուայենէ էյլէյինիզ, պէյքի ատտանըն խամիլլ մէվճուտ քելիմէլէր արասընտա միւնասէպէթ պուլըրընը։

Ժօն Մանկէլ քեմալը տիգգաթլա խարթայը վէ քեաղըտլարը կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա տէտի քի,

—Հիչ միւնասէպէթ եօգ։

Մագնապ իլէ պէրապէր սաիրլերի տէ տէտիլէր քի,

—Խայր, Եէնի Զէլանտա թէալիւգ իտէն եէր եօգ։

Ճօղրաֆիաչինա սէօղինէ տէվամ իտէրէք,

—Շիմտի Եէնի Զէլանտատան իթխարէն Ամէրիգայա վագը օլունճայա գատտար մէվճուտ օլան շու ճէհիմ տէնիպ իւզերինտէ 37ինճի արզ տարիբէսինին եաղընը պիր ուֆաղ պօշ ատտատան կէչիրիկնի կէօրիւրիպ։

Մագնապ.—Ատանընն իտի նէ՞...։

—Իչթէ Ինկիլիզճէ խարթա Մարիա Թէրէզա տէյօր, զանն իտէրսէմ պու իսմինտէն քեաղըտլարտա էսէր եօգ։

Կալնարվան.— Էվվէլթ եօգ։

—Շիմտի սօրարըմ, հէր տիւրլու իհթիմալ եախտ մուվաֆֆագըյէթ Ալվըթրալիա գրթասընտա տէյիլ մի տիր։

Հէրքէս. — Էօյլէ եա.— ճէվապընը վէրտի։

Կալնարվան սօրտը քի,

—Ժօն, մէէքիւլաթ իլէ քէտմիւրիմիզ չօգ տբր եա։

—Իվվէթթ էֆէնտիմ, թալգահօանօտա չօգ քէտմիւր վէ եէյէճէք ալտըմ, զաթէն Իւմտ Պրուսընընտա լապմ օլան քէօմիւրի թէտարիք գապալ տիր։

—Էօյլէ իսէ վարբրա եօլ վէրինիզ։

Մագնապ տէտի քի,

—Պիր միւլահազամ տահա վար։

—Սէօյլէյինիզ պագալըմ։

—Ալվթրալիա հագգընտաքի իհթիմալաթ նէ գատտար գավի օլա տա մատէմ քի եօլումըզ իւզերինտէ տիր, պիր քէրրէ Թրիսթան Տաքիւնհայա օղրասագ նա՞սըլ օլուր, պիր սօրար անլարըզ, պէյքի Գրիմթանիատան էսէր վար տբր, կէչտիկիմիզ եէրլէրէ տէօնմէք իսթէմէյօրըմ տա օնըն իչիւն, Ալվթրալիատա մուվաֆֆագ օլունմասա նէ՞ եարատագընընը։

Կալնարվան.— Մագնապընն իհթիյաթեարլըղը ֆէնա տէյիլ,

Բանսէր.— Պէն տէ իհթիյաթատան կէրի տուրընընը տեմէյօրըմ։

—Ժօն, էօյլէ իսէ վարբրա Թրիսթան ատտալարը եօլունը վէրինիզ։

—Պաշ իւսթիւնէ էֆէնտիմ։

Ժօն Մանկէլ կիւվերթէյէ չընգտը։ Բօպէր իլէ Մարի Կրան տախի լօրտա արզը շիւքրան իթտիլէր։

Պիրազ սոնրա Տօնգան Ամէրիգա սահիլէրինի արգատտա պըրագրպ չարգ եօլունը թուրտը, Օվկիանօս ուուլարընը սիւրաթլա եառմաղա պաշլատը։

—o—

ԹԱՆԳԱՆԻԿԱ

Գերմանիայի Թէէսիս վէ քիւշատ օլունան սէրկինին Թերթիպ վէ Թանզիմինտէ իստէմտիքը հասէնէսի կէօրիւլէն վիլայէթ մայէթինէ մէմուր Մէքթէպը Միւքէյէի Շահանէ մէէզունլարընտան իպգ. Բէուքի պէյէ սանիյէ բրիթպէսի թէվֆիք Սաղբդ սանճաղը մուհասէպէճիլիկինէ ճէպպէնը Պերէքէթի մուհասէպէճիլիկինտէն միւնֆասըլ Մէհմէտ Համտի էֆ. թային պույրուլմըշ տբր։

ՆԻՇԱՆ

Լօհէսինէ հարեմէյնը միւհիբբէմէյի բայէսի թէվֆիկ պույրուլան Մէճլիսը թէտգիգատը Շերիյէ ազասընտան ֆազ. Ալի Ռիզա էֆ. յէ Յիւնճիւ Մէհիտի, Գարատէնիզ պօղազը թօրմը ալայընընն Սինօպ գալէսինտէ արամագ տեսրտիւնճի թապուրը պին պաշըրը ռիֆ. Ազիզ էֆ. յէ Յինճի վէ միւտտաիի ումումի ասքերի մուավինի դայմագամ իզզ. Մահմուտ պէյէ Կինճի Օսմանի,

Պրուսատա թէէսիս վէ քիւշատ օլունան սէրկինին թերթիպ վէ թանզիմինտէ իստէմտիքը հասէնէսի կէօրիւլէն վիլայէթ նանֆիա միւտիրի սատատ. Շէֆիգ պէյէ Յինճի Օսմանի, վէ գալֆա Գամիկ վէ մարանիօզ Սուրգիս գալֆայա Կինճի ռիւթպէսէն Մէհմիտի Նիշանը ալիրէի իհսան պույրուլմըշ տբր։

ՊՐՈՒՍԱ ՍԷՐԿԻՍԻ

(Մուխիպիրը մախսուսըմընդան)

ՊՐՈՒՍԱ, 23 Օգստ. 1906

Պու կիւն թէքբար սէրկի տարիէսինի զիյարէթ իթտիմ։ Թէչկիր օլընան էշանընն էնվար օլ գատտար միւթէատտիտ տիր քի, պիր իքի զիյարէթ իլէ պիր ֆիքրը գաթի հուսուլէ կէթիրմէք միւմքին տեյիլ տիր։

Հէր պիր տարիէնին մէմուրլարը թաֆսիլաթը լազըմլի վէրմէքտէ օլտըգլարը կիպի, պու կիւնքի զիյարէթիմիզտէ էճանիպէ վէ պիր թագըմ գատընլարա տախի թէատտիւֆ իթտիքի, պունլարա ֆրանսըզճա վէ Ռուսճա թաֆսիլաթ վերէճէք մէմուրլար տա վար տբր։

Սաթրլան խալըլար եէրինէ տիկէրլէրինին ճէլպի իչիւն քէչիտէ իտիլէն թէլէկրաֆլարա ճէվապ վիրուտա իթմիշ վէ անլէրէ միսմամի խալըլար եօլա չըգարըլարընը պիլտիրիլմիշ տիր քի, պու հաֆթա նիհայէթինտէ անլէրին տէ վիրուտիկէ պէքլէնէյօր։

Սէրկինին թէշքիլինտէն պաշլընճա մագսէտ մահսուլաթը արզիսէ թէչկիր իթմէք օլուպ, պու կիւն սէրկիտէ պուլունան պիր խայլի զիւրրա, չէֆթէլիք սահիպլերի, պու տարիէտէ տօլմուշ վէ վաղ օլընան հուպուպաթ վէ քեաֆֆէն մահսուլաթը արզիսէ տիդգամլա կէօգտէն կէչիրմէքտէ իտիլէր։

Պուրատա՝ էվվէլճէ մուխթասարէն թարիֆ էյլէտիկիմ վէհհէլ, Ռէօթահիա, կէօնան, Ուշագ, Գարահիսար, Սանտըգլը, Էսքիշհիսար, Պիւրհանիյէ, Գոլվատին էսկիշհիսիր վէ սարիր մահալլէրտէն կէթիրիլէն նոհուտ, պաղլա, քէթէն, սուսամ, մէրմիմէք, ֆասուլիա, պուրմագ, պիլումում նեվէլերի իլէ գավանօղլար իշինէ վաղ օլունմըշ իտի։ Եղմիմէն պուղտայըն հէր նեվի, արբա, մրսըր, տարը, գուշ եէմի, ճէհրի, թիֆթիք, պամմամը, իրմիք, միւթթէլիֆ ճինալերի իլէ, տանէսի 5 օգգալըգ գարբուպ վէ գավունլար, քէզգա գուրու ֆիշնէ, անիսան, պատմ, եուլաթ, սուսամ եաղը, կէօք պոյա, այրը մահալլէրտէ կէօրիւմէքտէ իտի։

Պուսա զրաաթ մէքթէպլինտէն եէթիշտիրիլէն հէր նեվ հուպուպաթ տախ այրը պիր մահալտէ գօնըմըշ օլուպ,

մարաբընտան չընգտայօր իտի. սապահտան ագշամա գատտար «պիր ճօղրաֆիաչինասընն Բամբաշտէքի հրսսիյաթը ուլվիյէսի» նամընտա եազըրը պիր էսէրլէ մէշղուլ օլուպյօր իտի։

Լէտի Էլէնա իլէ Մագնապ սրգ սրգ Բականէլի զիյարէթ իտուպ թէչէպպիսինտէն տօլայը թէպրիք էյլէյօրլար։ Եալընը պինպաշը տէյօր իտի քի,

—Բէճա իտէրիմ տալիրընը իթմէյինիզ, ալէլխուսուս Ալվթրալիա լիսանընը էօյրէնմէք իյճապ էյլէր իսէ, տէրսինիվի սարի քիթապընտան էօյրէնմէկ գալագշմայընը։

Պէօյլէճէ իշլեր վարբրտա կիւզել կէչիյօր իտի. լօրտ իլէ լէտի Էլէնա քէմալը տիգգաթլա Մարի Կրան վէ ժօն Մանկէլին չհալինէ նազար էյլէմէքտէ տիրլեր։

Պու ճիհէթտէ նօզթան իթիրազ կէօ

մեզքիւր մեզթէպ պաղչէսինտէ եէթիշ-տիրէն զափրան հէր քէսին նազարը տիրգաթնը ճէլպ էյլէմէքտէ իտի։

Պու տաիրէտէ՝ տախիլը մէմալիքտէ իտիլալ օլունան արը գօվանլարը իլէ խաս-թալէգ զուհուր իտէն պաղլարը սուլա-մադ իչին եարբլան բիւլիւէրիզատէօր-լէր տախի պուլընմադան վէ սիւտէն եաղ չէգարմադա մախսուս ալէաթա տախի թէատիւք իտիլմէքտէ տիր։

Պրուսա միւլհագաթընտան կէմլէյիք Սէյլէօղ, Բազարքէյ, վէ սաիր թա-մանիլարտան ճէլպ օլունան զէյթին նիւ-ղարիլարտան ճէլպ էյլէնէն նիւ-մանէլերի այրընա Ամասիա Լա-լուպ, պունլար միյանընտա Սահակ Լա-թիֆան վէնարապանեան էֆ.էր թա-թիֆան կէօնտէրիլէն սէրէթ վէ գա-բաթքնան կէօնտէրիլէն սէրէթ վէ գա-վանօղ իչինտէ միւսթէլիֆ ճինս վէ ճէ-սամէթտէ սպահ վէ եէշիլ զէյթունլար կէօրիւլիյօր։ Պալ վէ պալ մամը նիւմու-նէլերի տախի միւսաբիքը նազարբմըզ նէլերի տախի միւսաբիքը նազարբմըզ օլմադտա վէլէհսաբը զրաաթա միւթալ-էեզ հէր հէյ այրընա թէտգիդէ չայան լիգ հէր հէյ այրընա թէտգիդէ չայան տը, վէ թիւրքիա արզընըն զրաաթա տէրէճէի խիֆիտատ վէ գապիլիյէթինի էյզահ իտէր, անմագ էրպապը վիւրրանն պունլարը թէմամաբյա իքթիֆա իթ-մէլիպ թօխումարընը ճինսինի էյզահ իթմէք իչին, իյմագ իտէն թէտապի-բէ թէվէսիալ էյլէմէսի էլզէմ տիր։

Կէրէք Պրուսատան վէ կէրէք ճիվար-տան կէլէն հավլուճը, սարլամ վէ գունտուբաձը էանաքը տախի քէնտիլէ-բինէ մախսուս օլան տաիրէտէ թէշիր օլունան էշալարը մուայէնէ վէ տէֆ-թէրլերինէ իշարէթ էյլէմէքտէ տիրլեր։ Վէհհաբը կէրէք մատտի ճիհէթիյլէ՝ եանի էշիա ֆիրուիթբյա, վէ կէրէք մանէվի ճիհէթիյլէ, եանի սէնաիի միւս-թէլիֆէնին թէրգադբը խուսուսընտա սէրիկտէն պէքլէնիլէն ֆիտրէ հուսուլէ կէկլէհէկի աշքեար օլուպ, սաիր վիլա-յաթ իչին տախի պիր էսէրը թէշվիգ օլադը շիւպհէսիզ տիր։

ԱՌԻՒՆ ՄՈՒՊԱՆԱՆԱՆ

ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

ԶԸՐԱԻ ՍԹԱԹԻՍԹԻԳ

(Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կա-զէթաընտան)

Զբրաի սթաթիսթիգ տախի ուսուլը տէֆթէրիյէ պէնդէր. պու կիպի սթա-թիսթիգլեր նէ տէրէճէ միւքէմմէլ սու-րէմտէ վէ նէ տէրէճէ սահիհ մալիւմա-թա միւսթէնէտէն թանգիմ իտիլիր ի-սէ, թիճարէթին մունթազամ տէֆթէր-լերընդ իսթիհսալ իթտիկի ֆիտրէտլէր միսիլու զբրաաթընն տախի պունլար-տան օ նիսպէթտէ միւսթէֆիտ օլադա-ղը ալիքեար պիր քէյֆիյէթ տիր։

Կիսնիս կիսնինտէ վէ մունթազամէն թուսումը տէֆթէրլերի պուլընմայան պիր թիճարը՝ բուսուլարը պիր գաբթանտան նասը ֆարգը եօք իսէ, չիվթիճիլերին տախի մահսուլաթը արզիյէնին մզգտար վէ սուրէթը իսթիհ-սալտի վէ իսթիհլաքեաթբյլա տախիլի վէ խարիճի բիտցալարտաքի ֆիյաթը ճարիյէ հագդընտա մալիւմաթը մու-ֆասսալ վէ միւքէմմէլէսի մէֆգուտ օլտուղը թագտիրէ, թէպգը օնան կիպի միւշքիլաթ վէ մազարբաթա մա-արուզ գալմադը՝ ուֆագ պիր միւլա-հազա իլէ անլաշէլբը։

Իշթէ պու սէպէպտէն տօլայը կէրէք հիւքիմէթը Սէնիյէ վէ կէրէք երպապը զբրաաթին պիլուսմամ զբրաաթ շիւպէ-լերինին ահվալը հագիգիյէսինէ տաիր հէր ան ու զէման մալիւմաթը մուքէմ-մէլէ սահլիպի օլմալարը իշչին թիւրքի-անին զբրաաթ սթաթիսթիգլերինին սուրէթը լայզէգտէ եէնիտէն թանզիմի մէրճինճէ իսթհթը գաբաբա ալընմըշ տը։

Զբրաաթ հաստ ու թախխա օլու-նան արազի, զբրաաթին ճընս վէ թար-զը վէ ենսի մահսուլաթտան հէր պի-րինին էքիլմէսինէ թախխա խիլէն թարլալարին ատէտ վէ ճէսամէթի, մահսուլին մզգտարը, հայվանաթը էհ-լիյէնին նէվ վէ ատէտի, սիւտ վէ թէ-րէ եաղը վէ բէյնիր խիֆահալաթընին եէքիւնի, տուրթ պաղչէլերինին քէմի-յէթ վէ քէյֆիյէթի, արը գօվանլարը իլէ պալ խիֆհսալաթընին մզգտարլա-ըբյա պիլուսմամ մահսուլաթը արզիյէ-նին նէ՞ գատարընին մահալը հուսուլէ-բինտէ վէ նէ՞ գատարընին խրրաճաթ բիտցալարընտա տարզի խիլտիկի հագ-գընտա պաղը խիֆիֆարաթը միւթէ-զամին թէրթիպ խիլէն ճէսվէլէրը մէրճինճէ պիլուսմամ վիլայաթ լիվա վէ գալալարընա կէօնտէրիլմիշ վէ մա-հալի թիճարէթ վէ զբրաաթ վէ սէնա-յի օտալարբյա աշար իտարէլերի մու-ալէնէթլերինէ պալէատ միւքրէտաթը եաղլան մալիւմաթը մաթլուպէնին տէրճ օլունընդտան սօնրա իտարէլերի էմր ու իշար իտիլմէշ տիր։

Մէկնուզ օլան պաղը սէկվ վէ նօգ-սանտան մասուն օլմալարը իշչին մեզ-քիւր ճէտվէլէլերին մահալլերինճէ պա-տէթթանզիմ մերճինէ թագտիմինէն էվվէլ վիլայաթը Շահանէ զբրաաթ միւ-տիր վէ միւֆեթթիշլերի վասբթասբյա պէթթէգդիգ, իյճապընա կէօրէ թաս-հիհմանը իթրասը վէ պաղը հէվալիտէ հէնուզ մեզգրի թաթպիգտէ պուլընմա-յան վէ ֆագաթ իգլիմ վէ արագինին իսթիտատընա կէօրէ թաթպիգի, բէք մուվաֆբզ օլամագ օլան պաղը զբրա-աթ շիւպէլերինին տէ այրընա միւա-հազաթ սիթթունլարընա թահրիրի թէպ-լիղ պույրբրմըզ տը։

Բէնտիլերիյլէ հէմմէնֆաաթ օլան չիֆթթիճիլերին զարարընտա թէմէթթիւ արամամալարը լազմ կէլէն միւհթ-քիրլերին սատէտիլ չիֆթթիճիլերին վուգուֆսըզլըրընտան պիլիսթիֆատ չու վէ եա պու ճընս մահսուլաթը արզիյէնին տախիլը մէմնէքէթտէ վէ եախսա տիյարը էճնէպկյէտէ քիւլլի նօգ-սան պուլընտարը էանալէրտէ պիլէ մահ-սուլը պիյանալիկինէն պահս իտէրէք բէք տուն ֆիյաթլա մալ իշթիրա էյլէ-տիքլերի՝ էմմալը քէսիրէսիյլէ միւսպէթ պիր քէյֆիյէթ տիր։

Պիր տէ պունլարըն մալ սահիպլերի-նէ չօգ տէֆա մահսուլաթը արզիյէնին իսթիհլաքեաթ բիյացալարընտաքի ֆի-յաթը ճարիյէսի հագգընտա մալիւմաթը զարը սահիհէ իսթասընը քէնտիլերինէ մէսլէք իսթթիրազ իսթիկ օլտուգլարը տա մալիւմ տիր։

Պու հալլէր նազարա ալընըբյա, մահ-սուլաթը արզիյէնին մզգտարը վէ իհ-թիյաճաթը իսթիհլաքիյէնին նէ՞ կիպի ահվալ վէ էշերլիթ ալթընտա պուլուն-արը հագգընտա հիւքիմէթը Սէնիյէնէ ճէմ օլունճագ մալիւմաթը սահիհէնին Օսմանլը շիֆթթիճիլերինի իհթիյալարը միւհթէքիրանէտէն վզդայէ խուճէկի անլաշէլբը։

Տիկէր թարաֆտան շիֆթթիճիլերին պա-զը նէվ մահսուլա պազը շէրմիթը իգ-թիսատիյէտէն նաշի վէ սուրէթը մու-վազգաթէտ ֆէվգէլատէ բաղպէթ ի-տիլմէսինէ վէ ֆիյաթընին արթմասընա գարբլարագ սայիր մահսուլաթընն զբ-բաաթընը թէրք իլէ միւնհասրբէն մէզ-քիւր մահսուլին էքիլմէսինէ սարֆը զայրէթ էյլէմէքտէ օլմալարը տա նա-զարը թէէսսիֆլէ կէօրիւլէճէք հալլեր-տէն տիր։

Ֆագաթ պունտան պէօյլէ խիթիհսա-լաթ մզգտարբյլա սարֆիյաթընն իհթի-յաճաթը հագթգիյէսինէ սայիր մալիւ-մաթը միւքեմմէլէ վէ սահիհէյի հալի ճէտվէլէլերին միւթալէա վէ թէտգիգի Օսմանլը շիֆթթիճիլերինին թալէպին արթմասընտան խիթիֆատ վէ լիւզու-մընտան ֆագաթ թէվսիի զրաաթ իթ-մէքտէն իհթիրազ իսէպիմէլերինի թէ-էմմինէ մէտար օլաճաղը վարէմէի պէ-յան տը։

Ֆէվվաիաը մէպզուլէէնին իսէ մէմալի-քը Շահանէ շիֆթթիճիլերինին՝ մահսուլաթը արզիյէնին կէրէք մահալը հուսուլ վէ կէրէք իսթիհլաքեաթ բիյացալարը ահվալի հագգընտաքի ատէմը մալիւ-մաթլարընան տօլայը պաղը միւհթէ-քիրլերին էնվալ տէսիսէլերինէ մաբ-ռուզ գալմալարընա նիհայէթ վէրէճէկի թապիի տիր։

Զբրաաթա միւթէալլիգ նէկրիյաթտա պուլունմադ վազիֆէմիզ օլմաը հասէ-պիյլէ, իթթիսալ օլունան թէտապիրլեր-տէն տօլայը մէրճինէ գարբը հիսսէմի-զ թէրեթթիւպ իտէն շիւքրանընը իս-ֆաբընա միւսաբէաթ էյլէրիզ։

Զիրա մէզքիւր թէտապիրլերին մահ-սուլաթը զրարյէ թիճարէթինին միհվէ-բը լայզգընտա ճերբէյանընը պիր գաթ տահա թէէսին իտերէք, շիֆթթիճիլերին սարֆի իմթիհանլերի զայրէթին սէմբրա-թընը իդթիթաֆ էյլէսէլերինէ խաամ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

ԷՄՎԱԼԸ ԷՅԹԱՄ ՆԻՋԱՄՆԱՄԷՍԻ

-ՠՠ-

(Տիւնքի նիւսխէմիզտէն տէվամ)

55 մատտէ.—Պէտէն վէ սիւննէթ վէ վէ տիւյիւն ճէմիյէթլերի իչիւն վէվի վէ վասիլէր թարաֆընտան եէթիմլերին էմ-վալը մէվճուտէսինտէն սարֆը թալէպ օլընճագ ագչէնին մզգտարը Տէրսաա-տէթտէ էյլամ միւտիրիյէթինճէ վէ թաշրատա էյլամ մէճլիսլերինճէ զա-բարլաշըրըլըճագ, վէ պու սուրէթլէ թէգարրուզ իտէն ագչէնին սարֆընա տարը չէրի հաքիմլերի թարաֆընտան վէրիլէճէք իշն բուսուլարը էյլամ միւտիրլերինէ կէօսթէրիլիպ տէֆթարը մախսուսէլերինէ գայա օլունընդտան սօնրա ուսուլինէ թէվֆիգէն գաբա վէ էյլամ սանարգլարընտան վէլի վէ վա-սիլերէ օլմըգտար ագճէ վէրիլէճէք, վէ պունլարընը տախի ալտրգլարը մէպալի-գին մահալը սարֆընը հավլի միւքրէտաթ վէվճէրիլէճէք պիր գբթա տէֆթէր թանգիմ իտիլէրէք լիճէմլիւճբիդ էյլամ միւտիր-լերինէ վէրիլէճէք տիր։ Էյլամա թագ-տիր օլընան նաֆագա իլէ պէտէն վէ սիւննէթ վէ տիյլիսն ճէմիյէթլերի իչիւն թագտիր օլընան ագչէ մզգտարընընն տէն տօլայը մէրճինէ գարբը հիսսէմի-զ թէրեթթիւպ իտէն շիւքրանընը իս-ֆաբընա միւսաբէաթ էյլէրիզ։

Ամենէ ալիյաթը Շահանէ զբրաաթ միւ-տիր վէ միւֆեթթիշլերի վասբթասբյլա պէթթէգդիգ, իյճապընա կէօրէ թաս-հիհմանը իթրասը վէ պաղը հէվալիտէ հէնուզ մեզգրի թաթպիգտէ պուլընմա-յան վէ ֆագաթ իգլիմ վէ արագինին իսթիտատընա կէօրէ թաթպիգի, բէք մուվաֆբզ օլամագ օլան պաղը զբրա-աթ շիւպէլերինին տէ այրընա միւա-հազաթ սիթթունլարընա թահրիրի թէպ-լիղ պույրբրմըզ տը։

Բէնտիլերիյլէ հէմմէնֆաաթ օլան չիֆթթիճիլերին զարարընտա թէմէթթիւ արամամալարը լազմ կէլէն միւհթ-քիրլերին սատէտիլ չիֆթթիճիլերին վուգուֆսըզլըրընտան պիլիսթիֆատ չու վէ եա պու ճընս մահսուլաթը արզիյէնին տախիլը մէմնէքէթտէ վէ եախսա տիյարը էճնէպկյէտէ քիւլլի նօգ-սան պուլընտարը էանալէրտէ պիլէ մահ-սուլը պիյանալիկինէն պահս իտէրէք բէք տուն ֆիյաթլա մալ իշթիրա էյլէ-տիքլերի՝ էմմալը քէսիրէսիյլէ միւսպէթ պիր քէյֆիյէթ տիր։

Պիր տէ պունլարըն մալ սահիպլերի-նէ չօգ տէֆա մահսուլաթը արզիյէնին իսթիհլաքեաթ բիյացալարընտաքի ֆի-յաթը ճարիյէսի հագգընտա մալիւմաթը զարը սահիհէ իսթասընը քէնտիլերինէ մէսլէք իսթթիրազ իսթիկ օլտուգլարը տա մալիւմ տիր։

Պու հալլէր նազարա ալընըբյա, մահ-սուլաթը արզիյէնին մզգտարը վէ իհ-թիյաճաթը իսթիհլաքիյէնին նէ՞ կիպի ահվալ վէ էշերլիթ ալթընտա պուլուն-արը հագգընտա հիւքիմէթը Սէնիյէնէ ճէմ օլունճագ մալիւմաթը սահիհէնին Օսմանլը շիֆթթիճիլերինի իհթիյալարը միւհթէքիրանէտէն վզդայէ խուճէկի անլաշէլբը։

Տիկէր թարաֆտան շիֆթթիճիլերին պա-զը նէվ մահսուլա պազը շէրմիթը իգ-թիսատիյէտէն նաշի վէ սուրէթը մու-վազգաթէտ ֆէվգէլատէ բաղպէթ ի-տիլմէսինէ վէ ֆիյաթընին արթմասընա գարբլարագ սայիր մահսուլաթընն զբ-բաաթընը թէրք իլէ միւնհասրբէն մէզ-քիւր մահսուլին էքիլմէսինէ սարֆը զայրէթ էյլէմէքտէ օլմալարը տա նա-զարը թէէսսիֆլէ կէօրիւլէճէք հալլեր-տէն տիր։

Ֆագաթ պունտան պէօյլէ խիթիհսա-լաթ մզգտարբյլա սարֆիյաթընն իհթի-յաճաթը հագթգիյէսինէ սայիր մալիւ-մաթը միւքեմմէլէ վէ սահիհէյի հալի ճէտվէլէլերին միւթալէա վէ թէտգիգի Օսմանլը շիֆթթիճիլերինին թալէպին արթմասընտան խիթիֆատ վէ լիւզու-մընտան ֆագաթ թէվսիի զրաաթ իթ-մէքտէն իհթիրազ իսէպիմէլերինի թէ-էմմինէ մէտար օլաճաղը վարէմէի պէ-յան տը։

Ֆէվվաիաը մէպզուլէէնին իսէ մէմալի-քը Շահանէ շիֆթթիճիլերինին՝ մահսուլաթը արզիյէնին կէրէք մահալը հուսուլ վէ կէրէք իսթիհլաքեաթ բիյացալարը ահվալի հագգընտաքի ատէմը մալիւ-մաթլարընան տօլայը պաղը միւհթէ-քիրլերին էնվալ տէսիսէլերինէ մաբ-ռուզ գալմալարընա նիհայէթ վէրէճէկի թապիի տիր։

Զբրաաթա միւթէալլիգ նէկրիյաթտա պուլունմադ վազիֆէմիզ օլմաը հասէ-պիյլէ, իթթիսալ օլունան թէտապիրլեր-տէն տօլայը մէրճինէ գարբը հիսսէմի-զ թէրեթթիւպ իտէն շիւքրանընը իս-ֆաբընա միւսաբէաթ էյլէրիզ։

Զիրա մէզքիւր թէտապիրլերին մահ-սուլաթը զրարյէ թիճարէթինին միհվէ-բը լայզգընտա ճերբէյանընը պիր գաթ տահա թէէսին իտերէք, շիֆթթիճիլերին սարֆի իմթիհանլերի զայրէթին սէմբրա-թընը իդթիթաֆ էյլէսէլերինէ խաամ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

ՄԷՐԵԱԹԻՄ

ԿԵՍԱՐԻՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ ԵՒ ԻՐ ԿՐԹԱՐԱՆԸ

Տեղական թերթի մը 1568 թիւին մէջ Պ. Վահան Քեահեաեան իր յօդուածին յետ գրութեանը մէջ ինձ քանի մը ձա-փրուտուք տողերով պատասխանած ըլ-լալ կը կարծէ, պնդելով իր ըրածնե-րուն, ու գանէիկ և կոչտ բառերու հա-ւաքածոյ կանուանէ իրեն ուղղած պա-տասխանագրութիւնս ձեռքիս Շաբէխէն մէջ։ Կերեւայ թէ Պ. Վահան փքացած ու չփացած նոյն թերթի մէջ իր ստո-բագրութիւնը տեսնելուն, յատակնտ հավիր առած, բառերու կիրարկութեան օրէնքին ալ ինքզինքը գիտակցուզէ հրա-չակել, չհաւնելով իրեն տուած պատ-ասխանները, որովհետև բառա-բանի բառերը իրենց յարմար տեղերը ունին պատեհութիւնը ներկայանալուն, ինչպէս Պ. Վահանի նման անձերու յե-բիւրանքներն, զի ստախօսութիւնը քա-ղաքավարութիւն չէ, հետեւարար զայն ճաղոյլ բառերու պէտք ունի։ Մանաւ-անդ որ Պ. Վահան պիտակօրէն կը ստո-բագրէ այն գրախօսութիւնները՝ որով-հետեւ իր հայերէնագիտութիւնը կամ հայերէնախօսութիւնը տարակուսելի է, եւ չեմ կարծեր որ տառատիալով լի մը-ըստումներ արտադրելէ զերծ ըլլայ ան։ Ինչ որ ինք կը տոորագրէ, Պօլսեցի ա-պահովագրիչի մը խմբագրութիւնն է որ հիւրարար կեսարիա կը գտնուի, եւ որ ապահովագրելու համար կեղծ հանոյա-կատարութիւն մը կընծայէ Պ. Վահան Քեահեաեանի եւ ընկերներուն։ Պ. Վա-հան ինքզինք երախտապարտ պէտք էր զգալ իր հայրիկին հետ, քանի որ ինք Առաջնորդին դպրոցը ձրի ուսած, միւս կողմէն ալ հայրը Առաջնորդ Սրբազա-նէն պաշտպանուած էր առաջնորդական քարտուղարի պաշտօնով 5 ոսկի ամսա-թաշակով։ Նորէն կրնամ թէ Պ. Վահան անխիղճ մըն է, երբ արդի դպրոցին փայլուն եւ ցայտուն առաւելութիւնն-երը չկրնար հշռել, ու կըսէ թէ նորաշէն դպրոցին ննջարանը խոնաւ է, չիտակը զարմանալի բան։ Հին դպրոցին ճիշդ ու հիշդ հուսաար դիրքով կառուցուած չէնքի մը ննջարանը՝ որ հինին հաւասար դիրքի վրայ է, եւ գրեթէ նոյն հան-գամանքներով, ի՞նչպէս խոնաւ կը հրա-չակուի, ան ալ միեւնոյն պատին ու լե-ռան կռթնած էր, ասա ալ այնպէս չին-ուած է, իսկ նոր դպրոցին մէջ սրահ-ներն ալ բոլորովին անհամեմատելի ա-ռաւելութիւններ ունին, բնականաբար նախանձորդներու չարաղ խուզութիւնը յա-ղուրդ դնելու համար յերեւրանքի մը պէտք պիտի ունենար, բայց միշտ զուրկ են կարեւորութենէ այդ կարգի նկա-բագրի տէր անձեր, ինչպէս Պարոն Վահան, որ իր գրագրի զբաղումները մոռցած, ինքզինք կարեւոր նկատելու սնոբիզմով, ջոջի մը հովը կառնէ, եւ կուզէ որ դիրքով ալ արժանիքով ալ բարձր Առաջնորդ մը իրեն տեղի տայ. ինչպէս չնայ տեղը, նոյնպէս կեսարիոյ մէջ սոյն վիճակին ենթարկուած էին Տ. Տրդատ Սրբազանի նախորդները։

Պրն. Վահանի համախոհները վերա-գրութիւնս մը դուրէն տալ հին ջոջկան ազդեցութեան, որպէս զի Առաջ-նորդը իրենց քմահաճոյքին խաղալիք ընեն, որպէս զի հին ջոջերուն պէս նաբ-կիչներու կկըներով Առաջնորդին շուրջ շարուած սիրգան, պատգամներ որո-տան, ու Առաջնորդը միշտ համակեր-պական դիրքի մէջ գտնուի իրենց հան-դէպ։ Ահա այս է իրենց բուն դիտա-ւորութիւնը։ Կեսարիոյ նախորդ առաջ-նորդներուն վիճակը, ուրիշ Վիճակներու Առաջնորդները թող բաղդատեն այժմեանին հետ, ու տեսնեն թէ կըր-թական և եկեղեցական ի՛նչ առաւելու-թիւններ կը վայելէ կեսարացին իր Ա-ռաջնորդին վարչագիտութեան, հեղի-նակաւոր պատասխանքին շնորհիւ։ Կըր-թական ի՛նչ առաւելութիւններ որ կը վայելէ քաղաքը եւ շրջակայ գիւղերը, ամբողջ Առաջնորդին կը պարտինք, ո-րովհետև իր՝ դպրոցին մէջ կրթուած շրջանաւարտներով վիճակին կրթական գործը բարեշրջից այսպէս։ Առաջնորդէ մը կրթական եւ եկեղեց. գործունէու-թիւն միայն կը պահանջուի, ուրիշ ոչինչ. այս երկու տեսակէտով ալ կեսարիոյ Ս. Առաջնորդը իրեւ տիպար կրնանք ներ-կայացնել, ինչ որ ալ ըսեն Պ. Վահան և ընկերներ իրենց զրախօսութիւններով։ Ս. Կարապետի վանքը՝ այսօր հինին կրկնապատիկը մեծցած է, Տ. Տրդատ Սրբազանի շնորհ տուած սենեակ-ներով եւ դպրոցով, և դեռ ի՞նչ պիտի ընէր։ Պարոն, Առաջնորդէն հոգեոյակա-տարութիւն կ'ակնկալէք, իսկ՞ը յոտ-սիկերս կ'ընծայանք զրպարտութիւններ նետելով արժանաւոր անձնաւորութեան մը։ Բաւական է որ իր պաշտօնին գի-տակցութեամբը Տ. Տրդատ Սրբազան կրթական և եկեղեցական մեծ գործու-նէութիւն մը ցոյց կուտայ, ի՞նչ իրա-ւունք ունինք անոր անձնականին ձեռ-նամուխ ըլլալու, երբ ձեզ նմաններուն կարեւորութիւն չընծայեր, որ իրենց գրատուութիւնը մոռնալով կ'ուզեն եղներ ըլալ, ու կը պայթին բարկաճայթ։

Վանքին բարձրագոյն կրթարանը եր-կրորդական կարեւոր հաստատութիւն մըն է օգտուիլ ուզողին, այս է ճշմար-տութիւնը։ Թող Պ. Վահան և ընկեր-ներ Առաջնորդին դէմ գործած ըլլալու համար զրպարտութիւններ պտռթկան անիրաւ տեղ. ճշմարտութիւնը Պ. Վա-հանի գոյնին պէս փոփոխական չէ։ Երբ կարգ մը գիտութեանց կարեւորու-թիւնը գնահատելուն մէջ ապիկար, աւելորդ կը նկատէ զանոնք, Պ. Վա-հան իր բացարձակ տգիտութիւնը կը մատնէ դպրոցին բարոյական արժանի-քը ճանչնալուն մասին։ Քանի որ Ս. Կարապետի բարձրագոյն կրթարանը Տ. Տրդատ Սրբազանի լոկ և իրօք ձեռն-հասութեան արդիւնքն է՝ և առանց ա-նոր՝ գոյութենէն պիտի դադրէր, իրա-ւունք չունի մէկը հաշիւ պահանջելու, մանաւանդ կարեւորութենէ զուրկ պարզ գրագիր մը, Պ. Վահան, որ ո՛և է պաշտօնական իրաւասութիւն չունի, թէկուզ վարժարանը հանրութեան օգտին համար բացած է Տ. Տրդատ Սրբազան, ու տրամաբանա՞ծ կը թուի մեզի, որ ան դպրոց մը բանայ ու չաշխատի անոր օրէ օր յառաջդիմութեան, այլ աշխատի յետադիմութեան։ Թերեւս այսպէս ըլ-լար եթէ դպրոցը կամ կրթարանը ու-բիշներ բանալով Տ. Տրդատ Սրբազանի հանրակրթական յանձնէին։ Այս է միշտ ճշմարտութիւնը, հետաքրքիրներ կրնան իրազեկ և արժանահաւատ աղբիւրներէ իրազեկիլ տուգել։ Պրն. Վահանի հրատարակութեան համար տուած գը-բառները միայն ապարդիւն ծախք մը պիտի մընան, որուն օ՛և է հրատարակու-թեան ալէպիտի պատասխանենք, իբ-րեւ անկարեւոր անձի մը բարբանջանքը։

Կ. Ճ. ՏԷՎԷԼԵԱՆ

10 օգոստ. 1906

Մունճուսը

Լ'ԻՒՆԻՕՆ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1828 Վէ 1829 ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԸՆՄԸՇ

ՄԷԾԱԳՈՒՅ ԻՍՏԱՆԲՈՒԼԻ ԲԱՆԿԱՅԻ ՎԱՆՏՈՄ ՄԻՑՍԱՆԸՆՏԱ

Ի ՆԱՒՄԷՐՕԼՔ ՏԱՆԻԼԻՆ ԻՍԹԱՍԻՈՒԹԻՒՆԻՆ

1828 L'UNION DE PARIS

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆՔՆ ԹԷՔՄԻՆԱԹԸ

Սէրմայէ վէ իհթիյաթ 329,000,000 ֆր.
1905ինին թահսիլաթը 39,000,000 »
1905 նիհայէթինէ գատար
թէէսիյէ օլընան զիյան 460,000,000 »
ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ զայէթ միւսաիր հէրսիթ իլէ թիւրքիատա սիգուրթա գայտ իտէր։
ՇԻՐՔԷԹ ՊԱՆԳԱՍԸ՝ Օսմանլը Պանգասը

տը. Թիւրքիա վէ Մէհմալիքը Շարգիյէ իշչին միւտիրիյէթը ումումիյէ.
—Սթանպոլտա Սուլթան Համիտճանտա Գալաթըճըօղլու Բասմաճը։
Միւտիրը ումումի.— ՍԻՄՈՆ ԴԱՅՍԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր.— ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Մէհալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա խուսուսի ժամանալարը վար տը։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

100տէ 4 ֆայդալի Գօնսալիտասիօն Օսմանլը թահվիլաթընընն 1906 սեպտեմ. 1/14տէ վատէսի խիթամ պուլան 33 նօ-մէրօլը գուրանլարը իլէ 1906 1/14 օ-գոս.տա քէշէտէ օլունան գուրատա ա-մօրթի իսապէթ իտէնլերին պէտէլի՝ կէլէճէք սեպտ. 1/14տէն իթիբարէն բազարտան մնատա հէր կիւն էօյլէնտէն եվվէլ ալաֆ. սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2 պուչուգա վէ ճուսաա կիւնլերի տախի էօյլէնտէն եվվէլ ալա-ֆբանկա սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար Գալաթատա քեանն Օսմանլը Պանգասը կիչէլերինտէն թէէսիյէ օլընճաղը թահ-վիլաթը մէգքիւրէ համիլերինէ իլան օլունը։

Նօսէբօլը պօրտրօլարը հավի գուրօն-լար մուգապիլինտէ՝ 10 կիւն սօնրա Գալաթատա քեանն Օսմանլը Պանգասը կիչէնինտէն թէէսիյէ օլընճաղ իւզրէ պիր մագպուզ իլմախապերի վէրիլէճէք տիր։

29 օգոս. 1906 Տէրսաատէթ 15—7

ՔԷՆՆԱՍԱՆ

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ի ՌԱՆԿԱԼԹԻ

50ՐԴ ՏԱՐԵԾՐՋԱՆ

Վարժարանս կը բացուի 4/17 սեպտ. 1906, միւնոյն ուղղութեամբ և ծրագրով։

Վարժարանս ունի պրդէ Եէլլոդրդական դպրոցներուն (École secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջավայրիս պի-տոյիցը յարմարցուած։

Լեզուներ.—Հայերէն, Տաճկերէն, Գեր-մաներէն, Գաղղիերէն, Անգլիերէն։

Գիտութիւններ.—Ուսողական, բնագի-տական, բնապատմական, պատմական, (կաւանդուին Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն լեզուներով)։

Աշխարհագրութիւն, հաշուակալութիւն, թղթակցութիւն, Գաղղ. Գերմ. եւ Անգղ.)։

Ուսուցիչ.—Նիրքին եւ արտաքին 22 ուսուցիչ կը դասախօսեն։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելու-թիւնը կը սկսի օգոստոս 17էն, ամէն օր մինչեւ կէսօր։

Հ. Գէորգ Վ. ՓԱՆԶԻԿՆԱՆ
Վարիչ Վէնս. Մեսրոպ. Վարժապետ
10—7

ԻՀԹԻՏԱԹ ՍԱՆՏԸ'ԼԸ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆԳ ՖԷՐԱՅՆ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇԻՒՊԷՍԻ

Սէրմայէ 130 միլիոն ֆրանք
Սեպտեմ. 1906 Տէրսաատէթ 15—7

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ԳԱՅԱԼԱՐԸ

Գրէտի Լիոնէ Պանգասը՝ Սթանպոլ շիւպէսինտէ եէնի գայալար վաղ էյլէ-տիկնի վէ պունլարը վէսաիգ, միւ-ճէվէհլրաթ, նուգուա, հիսսէ սէնէատա-թը, թահվիլաթ, բանթ, պանգնօթ, արլէ էվրագը, ագար վէ էյլաք հէօֆ-ճէթլերի վէ սաիրէ հրվիլ իշչին էհալիի քիրամընն եէաը խթիմալինէ արզ էթ-տիկինի պէյան իլէ քէսալը ֆախր էյլէր։

Հէր քէսին քէնտի զիւզյմէթ մէվատ-տընը սըրդաթ վէ հարիզ թէհլիքէլերին-նէ գարշը թահմիթ թէէսիինտէ ամա-սընտա նէ տէրէճէ պէօյիւք մէնֆաաթ պուլընտարը միւթադտնիի պէյան տը։

Դայէթ միւթէտիլ վէ միւֆիտ ֆիյաթ իլէ իճար խրլէն մէգքիւր գացալար՝ զէմանմամդտա մէվճուտ էն բասին վէ էն միւքէմմէլ թարը ինչատա եարբլրը օլուպ, կէճէ կիւնտիւզ տախի պիր նէ-զարէթ թահսիլընտա պուլընտրմադտա տը։ պիր տէ հէր գաց տաիրէսինին այրընա պիր անախթարը օլուպ, միւս-թէհրիթ թէվտի խրլիր վէ միւսթէհիր տախի միւիթամանը քէնտիսինէ մախսուս պիր սուրէթտէ թէրթիպ իւզրէ խրթիմալ էյլէր։

Միւսթէհիր հէր կիւն սապահլայընն ալաֆբ. սաաթ 8 պուչուգտան ագշամ սաաթ 6յա գատար գացասընը հէր սաաթ խթիմալ խտէպիլիր։

Վ. ՐԻԿՕ

ԲԱՐԳԻՆ ՄԷԾՀՈՐ

ԼԹԸՐԻՅԱԹ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Հօլանտա գրալիցասը, Եունան գրալը հապարաթբյլա Սրանիա սերբաը գրալը-սի միւսթէհհիտի օլուպ սիւթէլիպի սէկիլիլերտէ շէրէֆի տիրլօմասը իլէ ալ-թուն վէ կիւմիւշ միտալիարա նայլ օլուպ, Թրանսա հիւքիւմէթիտէն Լէժիոն ա'Ընէոր նիշանընընն Հիտալի ըլիթպէսինի հարզ տիր։ Բարբզտէ էն զիյատէ մոտա վէ ըէվամ օլան լավանթա

ԳԱՄԻՍ ՎԷ ԱԼԹԷՍ

օլուպ, Ռիկօ ըթրիյաթխանէսինտէ հէր նէվ ըթրիյաթ իլէ բիրբնճ բուտրասը վէ գօգուլը սապանլար իսնալ օլընը։ պունտան մատտա իսնալթը խուսուսէյէթ ֆէ-սիրէսի օլուպ, մէշհուրը՝

Ագթրիսլերին ըթրը, սօնհա, կրաղ-պուլա, լոգրէնթ, սգանիօ, մոտրն սթիլ լավանթալարը տը։ Մամուլաթը ըթրիյէ տախի փէդէլատ սրհհի օլուպ, միհրէի ամբպպա թարաֆընտան թավ-սիյէ օլունմագտա տը։ Սաչարընն տէօ-քիւմէսինէ մանի օլան պիրինի թուա-լէթ սույը, Ամէրիգա շամբուանը, տիշ սույը վէ թօզը, կլիսէրընի սապան։

ՄԱՀԱԼ ՖԻՐՈՒՍԹԱԼԱՐԸ

Գալաթատա ժօղէվ Հիսար մաղազա-սը, Պէյօղլունտա Ճատտէի Բէպիրտէ 406 նումէրօլը ժօրժ Սիմոն, Սթանպոլ-տա եէնի Ճամիի Եէրինի գարշըսընտա Մէհմէտ Քեազիմ պէյ, եէնի Ճամիտէ Ն. Լիսօս վէ եէնի Եէնի Ճամիտէ Քէմալ էֆէնտի պէյ, Պաղչէ Գարուսընտա Խու-պիար սօգաղընտա Մ. Մէգիքի, Պաղչէ Գարուսընտա Հիւ

ԹԻՒՃԱՐԻՆ

ՏԷՊՍԱՏԷՊ

ԹԻՒԱՐԷԹ ԲԻԱՑԱՍԸ

ՊՈՒՂՏԱՑ	Բարա
Պիրինճի պէյաղ օգդասը	37 -37½
Իքինճի » »	36 -
Մախլութ » »	34 -
Զավտարը »	30 -32
Սէրթ պիրինճի »	-39
» օրթա »	37½-38½

Պու կիւն 3 վակօն Անատոլու պուրտասը վիւրուտ իթմիշ տիր։

ՈՒՆ	Դրչ.
Եէրլի գըրմա Ա. չուվալ	69-70
» » Բ. »	66-
ՔԷՌԷՔ	
Օգդասը 15½-16 բարա։	
ԱՐԲԱ	
Քէօսթէնէճ քիլէօ 14½-12¼	
Բուսմէլի վէ Մէրսին	11 -11½

ԲՍԱՊՈՒԳ ԲԻԱՑԱՍԸ

Լիվըրբուլ 4 սեպտ.

Սեպտ.-Հոկտ. թէսլիմ	4.86
Հոկտ.-Հոյեմ. »	4.85
Ճունվ.-փեբր. »	4.89
Մարտ-ապրիլ »	4.93

ՊՈՒՂՏԱՑ ԲԻԱՑԱՍԸ

4 սեպտ.

Նիւ-Եորգ հազբը	78·3.8
» մարտ իչիւն	·
» օգոստ. »	
» սեպ. »	78·3.8
» դեկտ. »	81·3.8
Լիվերբուլ հազբը	7.
» յուլիս »	·
» սեպ. »	6.1.3.8
» դեկտ. »	6.3.
Զիգակօ հազբը	
» սեպտ. »	70·1.4
» դեկտ. »	73·3.8
Մարսիլիա հազբը	18·

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

Պանգատան պու կիւն ալընան գամպիո ֆիյաթլարը սգոնթօսզը օլարագ թէլքէլ) պէրվէճէը աթի տիր.

ՍԱԹՐՇ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա իւզէրինէ՝ Ինկ. Լր.	110.02½
Բարիզ իւզէրինէ՝ Ֆրգ.	22.86¼
Վիէննա իւզէրինէ՝ գուրօն	21.81
Պերլին իւզէրինէ՝ մարգ	18.59

ԱԼՐՇ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա Ինկլիլիզ լիրասը	109.22½
Բարիզ Ֆրանգ	22.96¼
Վիէննա Գուրօն	21.91
Պերլին Մարգ	18.69

—o—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 6 սեպտ.

Ինկ. էհամը Ինկ. Լիր.	086.75
Օսմ. էհամը Իսլիմիյէ	97.42
» » » գաբանսը	97.
Օսմանլը Պանգասը	15.87
Ռուս 4%	72.25
Մըսըր տուլ. մութթահըսէ	104.75
Գուլկար խմիթգրազը	100.50
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25.36

Բարիզ 6 սեպտ.

Գոնսոլիտէ Իսլիմիյէ աչիլը	97.55
» » գաբանսը	97.55
Ֆրանսըզ էհ. 3% Ֆր.	097.75
Բուսմէլի շըմէնտֆէրի	145.
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	437.
» Պանգասը	650.
Ռուս 4%	70.50
Դրէսի Լիոնէ	1189.
Իթալիա էհամը	102.65
Սբանեօլ	96.90
Թրանսվալ	056.
Գամպիո 3 այ վատէ	25.17

Վիէննա 6 սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	239.80
Բուսմէլի շըմէնտֆէրի Ֆր.	161.50
Օսմանլը Բէժի ադսիոնը	554.90

Պերլին 6 սեպտ.

Բուսմէլի շըմէնտֆ. (մարգ)	145.75
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	20.22
Ռուս 4%	·
Անատոլը շըմէնտֆէրի	129.

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Իսնիֆիյէ տիւս ադշմ գաբ.	105.34½
» » էն եիւքսէք	105.35½
» » էն աշաղը	105.31
Պու սապահ աչիլը	105.30½
Բուսմէլի շըմէնտ. ադշմ գաբնը	144.¼
» » էն եիւքսէք	144.⅜
» » էն աշաղը	144.¼
» » աչիլը	144.¼
Բէքօռ	ՂՐՇ. — —

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Թրանվայ	9.05
Ժուխոնս	4.25
Օպլիկասիոն Թրանվայ	488.
Ասիրանս Օթօման	4.47
Լօրիամ	57.50
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէս,	430.50
Թրանսվասալ	055.
Բրլիթըմ Թահվիլաթը ք.ք.	456.
Պալես	680.
Գարասու	161.
» Օրանէր	150.50
Գրէտի Ֆոնսիէ Էֆիրսիէն Ա.	331.
» » » Բ.	267.25
Անատօլու շըմ. ադսիոնը	18.07
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ. Օ.	39.50
» » Համիտիյէ	5.20

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ՂՐ. տան	Ղ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆրգը	107.18
Մէթալիք	100.30
Ինկիլիզ լիրասը	109.32
Ֆրանսըզ լիրասը	87.09
Բոլ	090.20
Գրիմից ալթունը	50.
Գարպոն գայմէսի	08.68

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա չէք	109.22
Բարիզ չէք	022.97

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՄ

Իտարէի Մախսուսէնին Ճատը Գօսթանդնտա քիտին պագդալ տիւքքեանընդն միատէթը խյմբը՝ պէնէի հալիյէ աղօսթօսը զայէսինտէ միանդագիյէ սլանաղընտան, մէգքիւր տիւքքեանա թալիպ օլանլարը՝ էյիսամը թամիլիյէտէն մասատա կիանէլրաէ բէյ ադշէլէրինի միսթահրպէն իտարէի մէգքիւրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

24 աղօսթ. 322

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅ ՇԱՀԱՆԷ

Հայտաբ-Բաշատա ինչա օլունանագ բրլսթամ ամէլիյաթընը տէրօհտէ իթմէկէ թալիպ օլանլարը՝ չէքտիրը իհալէյի էյրէնմէք վէ լազըմ կէլէն իյզահամէր լազըմէլի անլամագ իւզրէ սալը վէ բէնճէնպահ կիանէրի սաաթ 7օտ չէրտիրը միսթէքերբայը անլամագ վէ մինագասայա տախլ օլմագ իսթէյլենլերին՝ 100տէ 10 նիսպէթինտէ լթէէմինաթ ագշէսինի վէ եա միսթէպէր քէֆալէթնամէյի միսթահրպէն եէմմը մէգքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 10ա գատար Խալինէի ճէլիլէի միշարէլէյհատա մինագասա գօմխոնը մախսուսընա կէմէլէրի։

12 աղօսթ. 322 3—3

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Թալիպ	Ինչաթ	Ինչաթ ֆանալէ
29000	41323	Ագսէրայ Նիզամիյէ գարաղօլխանէսինտէն իւչիւնճիւ տարէտ մէրքէզինէ գատար ճէբահ փաշա ճատտէսինին վասթրնա բարբէ վէ թարֆէյնինէ տի թաշ եարըլաճագ գալտըրըմըն թաշտան մատատա ամէլիյաթը ինչախյէսի։
36500	49555	Մէգքիւր տարէտ մէրքէզինտէն Գօճա Մուսթաֆա Փաշա գարաղօլխանէսինէ գատար օլանճատէյէ քէզալիք ինչա իթտիրիլէնէք գալտըրըմըն թաշտան մատատա ամէլիյաթը ինչախյէսի։
6000	10237	Գօճա Մուսթաֆա-Փաշա ճամիի Շերիֆի հալլըսը տէրունինէ բարքէ գալտըրըմ ինչասընա միսթէալիք թաշտան մատատա ամէլիյաթը ինչախյէսի։
10000	16065	Գօճա Մուսթաֆա-Փաշա ճիվարընտա Մէշէլի-մէսճիտ սօգաղընդն թէսլիյեի թիւրապիյէսի պիլիճմա տտի գալտըրըմարընդն թէրմիմի։
24900	37140	Պէօյիւքտէրէ տէրէ չայբրընտան կիւմէզ նամ մէսիրէյէ կիտէն ճատտէ չօսէսինին թէրմիմի։

Պալէտտէ մէվգէլի մուհարրէր գալտըրըմ վէ չօսէ ինչաաթը հիզմաթրընտա մուրադգամ պէտէլաթ իլէ թալիպլէրի իւզէրինտէ օլուպ, աղսթօսընդն եիկիրմի տէօրտիւնճիւ կիանիւ իհալէ գըլընճաղընտան, օն պին ղրուշտան տուն օլանտան եիւզտէ պէշ վէ եօգաբը պուլընանլարտան հիւզտէ իւչ թէնգիմիյէ թալիպ օլանլարը Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէմէլէրի։ 3—2

22 աղըսթոս սէնէ 322

Տէրսաատէթ Թիճարէթը Պահրիյէ Մահքէմէսինտէն

Զարչուի Ռէպիրտէ Գուլումճըլար ճատտէսինտէ տիւքքեանընտա մուգիմ թօհափիյէճի Կարապետ Թէրզիեանընդն 6 նիսան 322 թարիխինտէն իթիբարէն իլանը իգլասընա վէ մէսալիհը իգլասիյէնին բուլէթ ու թէսվիյէսի զըմընտա ազամի մահքէմէտէն իզզ. Մարգար էֆ.նին ժիւժ գօմխէր վէ տավա վէքիլի Սարգիս Այվազեան էֆ.նին մուլտագաթ սինտիգ թիյինլէրինէ վէ մաղասըյա էշատի գայլտէն պէյթիյէսինին թէմիհրինէ վէ էվրագ վէ տէֆթիրինին ճէլգինէ վէ քէֆալէթ իրտէ իտէմէտիկի թագտիրտէ հապս ու թէվգիֆինէ վէ պու պատէքի գարարընդն մուվագգաթէն իմբասընա Մահքէմէի Թիճարէթը Պահրիյէէ գարար վերիմիշ օլտուղընտան, Գանունննամէի Թիճարէթին 170ճի մատտէսի մուճիպինէ տամի սինտիգլէր ինթիհապ օլունմագ իւզրէ իյլուլը 3ինճի սալը կիանիւ սաաթ 7 բատտէլէրինտէ ահապը մաթլուպը մահքէմէի մէգքիւրէնին իթիլաս մախսուս օլան օտասընա կէմէլէրի լիւզումը իլան օլունը։

23 աղօսթ. 322

Պոզազ Իչինտէ Սարբեարտա սուքին իքէն Թիճարէթը Պահրիյէ Մահքէմէսինտէն ինթիասընա հիւքմ օլունմըշ օլան Իսմայիլզատէ Իպրահիմ վէ Ալի պիրատերէր չիրքէթի զիմմէթինտէ ալաճաղընը իսպաթ վէ եա մուվագգաթէն գապուլ վէ դայա իթտիրմիշ օլան ալաճագլըլարը՝ Գանունննամէի Թիճարէթին 211 վէ անը վէլի իտէն մատտէսի մուճիպինէճէ միվիլիս թարֆընտան թէքլիֆ օլունմագ զօնզօրտաթօնընդն միւզաքէրէսի իչիւն 322 սէնէսի աղօսթօսընդն 31ինճի բէնճէնպահ կիանիւնտէ մահքէմէի մէգքիւրէնին իթիլաս օտասընա կէմէլէրի իլան օլունը։

ժիւժ Գօմխէր

24 աղօսթ. 322

Մէքքէի Միւքերրէմէ վէ Մէտինէի Միւնէվվէրէ զուրէպա խասթախանէսի իչիւն պիրէր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայէաքնա լիւզում կէօրիւնէն էճզա վէ էհէվթը թըպպէյէնին միւնագասընա իսպթասը օլունճաղընտան, միւնագասայա տախլ օլմագ վէ չէրաիթը միւնագասայը անլամագ իսթէյէնէրին՝ 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմին ագշէլէրինի վէ եասօտ միթէպէր վէ մուատատագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն մէճլիսը իտարէի էվլէֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

22 աղօսթ. 322

ԳՐԻՊԻՏԻ ԼԻՕՆԷ

1863 ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ ԱՆՕՆԻՄ ԳԱՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԻՍԻ 250,000,000 ՖՐԳ.

ՔԵԱՄԻԼԷՆ ԹԷԷՏԻՇԷ ՕԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզը իտարէխանէ՝ Գալաթատա Գարաքէօյատ Եէնի խանտա։

Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ Ն. 333, Սթանպօլտա Սուլթան Համամ ճատատէսինտէ Ալլահվէրտի խանընտա.

Մէրքէզ իտարէխանէսինէ չիպկէէրիմիզ պիլճիմէվէ պանգա մուամէլաթընը իյֆա խտէր։

Մէրքէզ իտարէխանէսինտէ վէ քէղա Պէյօղլու չիւպէսինտէ պուլընան քիրաւրգ տէմիր գացայար՝ կէրէք մէքթանէթ վէ կէրէք իւճրէթը իյմար ճիհէթիյլէ էկզպալէթին ֆէվգինտէ պուլընմատգտա տը։

Գալաթատայի մէրքէզ իտարէխանէսինէ Պէյօղլունտայի չիւպէստէ հէվալէնամէ համիլէրինին թահթը էմրինէ սալնմայը վէրիլէճէք տիր։

Սթանպօլտայի չիպէ էշնա վէ Թիճարէթ էմիրատը իւզերինէ ավանս սուրէթիյլէ բարա իգրազ իթտիկի կիպի, Սիրքէճիտէքի անպարընա տա էմանէթ սուրէթիյլէ էշնա վէ էմիրատ մէգքիւրէյի գապուլ վէ վազ խէր։

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՍԱԽՏԱՔՍԼԱՔԸ

ՊԷՕՕՂԼՈՒՆՏԱ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԷՔԻԼԱՄԷՃԻՍԻ

Ն°. 52-54

Շէքքէրլամէճիլիք սէնատէրնա մախսուս էմիրատընընդն էնվարը արիբրմըշ օլան վէ մալէրինին նէֆթատէթի, թաղէլիկի վէ էհվէնխէթիյլէ քէսպը իշիթիտը վէ իթիպար իմմիշ պուլընան իշպու տիւքքեանտա տիւրին վէ վաֆիթի կիպի մէրատիմ վէ իսմ կիանիւ կիպի էյյամը մախսուսէ վէ սարը խանէ էյլէնճէլերի իչիւն լազըմ օլան շէքքէրլեր, շէքքէրլամէլեր, տիւրլու իշկիլեր, մէշրուպաթ վէ էմնալի պուլունտընը կիպի, սըքարըլաթ ատախ անիտ թէրթիպ վէ թէտարիք օլունը։

Խուսուսիյլէ տիւյիւն վէ վաֆիթի մէրասիմի միանատէպէթիյլէ իգթիզա խտէն խըստէթ («էվվէ») տիւքքեան իտարէսի թարաֆընտան տէրէօհտէ օլընը, միւռթահա կարսընլար մարիֆէթիյլէ զայէթ մեհունիյէթպախշ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ խֆա խտէրը։

Քէնտի միւշթէրիլէրինին արպուսը իւզերինէ մէգքիւր մաղազատա խալիս գոյուն սիւտի իլէ եարըլմըշ եօղուրտ տախլ պուլընը։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Հաճի Սարիմ մախտումլարընդն մէգքիւր մաղազատան մատատա Պէյօղլունտա տիկէր հիշ պիր մահլատ չիւպէսի պուլընմատընը՝ խասէթէն պէյան վէ իլան օլունը։

Պէյօղլու, Թագսիմ, Ն՝ 52-54։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՏԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարընյա Պաթում, Օտէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս. Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսրը արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր։

ՎԻՒՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՐԼԷՆԷՆ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր. սեպտ.ին 9ընճը բազար կիանի «Սիտօն» Մարսիլիատան։

Ալաֆ. սեպտ.ին 12ճնի չարշէնպիհ ագշամը «Օրէնօգ» Սուրիա խաթթընատան։

Ալաֆր. սեպտ.ին 8ճնի ճ. երթէսի կիանիւ «Մէմֆիս»՝ Գարատէնիզտէն։

ՀԱՒԻՐԷԹ ԻՏԷՃԷՔ ՎԱՒՕՐԼԱՐ

Ալաֆր, սեպտ.ին 10ճնի բ. երթէսի կիանիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տ գարթան Լափօնրն սիւվար օլտուղը «Սիտօն» վաբօրը՝ Օտէսայա։

Ալաֆր. սեպտ.ին 8ինճի ճ. երթէսի կիանիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 5տ գարթան Պարէշինին սիւվար օլտուղը «Մէմֆիս» վաբօրը՝ Սէլանիք, Շիրա, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տիւնքէրք վէ Լօնտրայա։

Ալաֆր. սեպտ.ին 13ճնի բէնճէշնպահ կիանիւ սապահ ալաֆր. սաաթ 9տա գարթան Լատինին սիւվար օլտուղը «Օրէնօգ» վաբօրը՝ Իզմիր, Բիրէ, Նաբօլի վէ Մարսիլիայա։

—o—

Գումբանիա՝ տօղրուտան տօղրույա Բարիզ վէ Բարի-Լիոն-Մէտիթէռանէ շըմէնտֆէրինին էն իշկէք սթանիօնլարը իչիւն տախլ պիլէթ վէրէպիլիր։

Բօյնա-Բօսֆոր ֆոթօլարը էյնէ-

Վինճի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 275 ֆր., Մարսիլիա իչիւն 260 ֆր.։

Զնճի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 200 ֆր., Մարսիլիա իչիւն 160 ֆր.։

Թիւմգար եէմաաը նոգլէյէն ֆոթօլարը էյնէ-

Վինճի մէվգը.— Բարիզ իչիւն 200 ֆր., Մարսիլիա իչիւն 160 ֆր.,

Ցամիլիա իլէ կիտէնլէր իչիւն խուսուսի շարթլար իլէ սուհուլէթի իպրազ օլունտընը կիպի, ազիմէթ վէ ավտէթ պիլէթի տախլ վէրիլիր։

Տահա միւքէմմէլ մալիմաթ վէ թափսիլաթ ալմագ խմէյնլէր Գալաթատա Մօմխանէտէ Սիրէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ ագենթէլիկինէ վէ Սթանպօլտա Պաղչէ Գարաուսա կէօմրիւք գուրպինտէքի ագենթէխանէյէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլեր։

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գալաթան վաշաքսինին սիւվար օլտուղը «Էլ Գասիիրա» վաբօրը՝ ալաֆր. սեպտեմբերին 5ինճի չըշնպհ կիանի էօյլէնտէն սոնրա ալաֆր. սաաթ 4տ Իպէնտրիյէտէն Տէրսաատէթ միվասլէթի վէ սեպտ.ին 7ինճի ճումա կիանիւ էօյլէնտէն սոնրա ալաֆր. սաաթ 3տէ Միտիլլի Իզմիր վէ Բիրէյէ օղրայարագ Իպէնտրիյէտէ հաբէքէթ իտէճէք տիր։

(Տէրսաատէթտէն Իզմիրէ գատար 24 իսաթտա վէ քէզա Տէրսաատէթտէն սոքէնտրիյէյէ 3½ կիւնտէ կիտիմէքտէ տիր։)

ՀԱՐԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

NORTH BRITISH & MERCENTILE

ԸՕՐԹՔԼ ՊՐԻՔԹԻՊ ԷՆՏ ՍԷՐՕՐԼԸՆԹԱՅԼ

1809 ՏԱ — ԹԷԷՍԻՍ

	Ինկ. լիրասը
Սէրմայէսի	3,000,000
Իհթիյաթ ագշէսի	17,837,119
1905 սէնէսի հաբլաթը	3,774,852

Շիրքէթլէրիմիզ՝ մալիք օլտուղլարը ճէխիմ սէրմայէ իլէ քիւսկիյէթլի իհթիյաթ ագշէէ վէ վարիտաթ սայէսինտէ էհալիի միւհթէրէմմէյէ էն պէօյիւք վէ էն էսալը պիր թէէմինաթ արզ իթմէքտէ օլուպ, Տէրսաատէթտէքի ումում ահէնթէլէրի վասրթասըյլա հարիգէ գարշը պէօյիւք գրյմէթլէրտէ պիլէ օլսուն, էպնիյէ, մապիլեա, էշնա վէ սարիէյի կերէք շէհրիմիզտէ վէ կերէքսէ սոն տերէճէ էհվէնն ֆիյաթլար վէ շարթլարա սիկուրթա խէբլէր։

Թէէմիյաթ՝ սոն տերէճէ հագդանլէթ տարիբսինտէ, տերհալ վէ սախավէթքարանէ պիր սուրէթտէ իյֆա օլունմագտա օլուպ, պու խուսուստա էն պէօյիւք պիր տէլիլ օլարագ մէգքիւր շիրքէթլէրին եալընը հարիգ գարար ու գիյանը իշիւն պու անէ տէկին 45,500,000 Ինկիլիզ լիրաընտան ֆազլա ճէխիմ պիր մէպլաղ թազմին իթմիշ պուլընտըընը տերմիյան իթմէք քիֆայէթ իտէր։

ՍԱՐԻԹԱՑ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Maritime Insurance Co. Ltd.

Սէրմայէսի Ինկ. լիրասը 500,000։ Իհթիյաթ ագշէսի Ինկ. լիրասը 564,225։

Շիրքէթ՝ կերէք վաբօր վէ կերէքսէ եէլքէն սէֆինէլէրիյլէ էմմասի թիճարիյէի, կրուբօ վէ հր մահալէ բօսֆա իլէ կէօնտերիլէճէք էշնտի միւթէէվիյաը զայէֆ էհվէն վէ ֆիտտէլի շէրաիթլէ սիկուրթա խէր։

Էհալիյէ ֆ.հրէրէնի մահոգա ֆէնոֆէլի խուսուսիյէթլի ղընընդա Դարլոտա Մէհմէդ Ալի Բաշա խանընդա տամամ ոմէնի Գաանկի 6. Սերովբէանա ֆ.բրամաարի էյլէճէլի գոպիէր խէրիր։

Կերէք շէհրիմիզ վէ կերէքսէ վիլայաթը Շահանէտէքի միհիմմ մերքէզլերի իչիւն միւթէպէր ագենթի վէ կերէքսէ վիլայաթը Շահանէտէքի միհիմմ մերքէզլերի իչիւն միւթէպէր ագենթի վէ էքիլլերէ իհթիյամ վար տը։

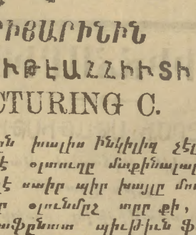

ՍԻՆԳԷՐ

ԶԱԹԸ ՀԱԶՐԼԹԸ ՇԷՀՐԻՑԱՐԻՆԻՆ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻԻԹԷԱՀՀԻՍԻ

THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումբանեասընդն իսալիս Ինկիլիզ չէլիկինտէն օլարագ իսալ իթմէքտէ օլուսուղը մաքինալարընդն գէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաբր պիր խայլը մուհասէնաթը օլ տերէճէ թազտիր օլունմըշ տը։ Գի, պու կիւն տունանդն հէր թարաֆընտա պիլիւն ֆամիլեալար, թէրզիլէր վէ գունտուզմաշլար մահգա Սինկէր մաքինասը խիթիմլ իտէրլեր։

Սինկէր գումբանեասը՝ շիմտիյէ գատար վուգուսլան միւթէատտիտ սէրկիի ումումիյէտէ տէօրթ եիւզտէն գիյատ տիրլօմ վէ միտալիալարա նայլ օլմուշ տը։

Շիպէլէր պիլճիմէ վիլայաթը Շահանէտէ Մէգքիւր մաքինալարընդն մահալը ֆիւրութթը.

Պէյօղլունտա [Տօղրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպը Սուլթանի գարշըսընտա։
Գալաթատա [Թիւնէլին արգասընտա Սինկէր խանընտա։
Գալաթատա [Թրամվայ սթասիօնընդն գարշըսընտա։
Գալաթատա [Սուլթան Համամընտա Նօ. 2
Սթանպօլտա [Սուլթան Պայազիտտէ թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13։
Իսկիւտարտա [Զարշը պոյունտա Ն. 120։

Թագլիտլէրտէն սագընմագ իչիւն պալէտտէքի մարգանընդն՝ մաքինալարընդն իւզէրինտէ պուլընմասընա տիգգաթ իթմէլի։

Մէգքիւր գումբանեանդն իտարէի ումումիյէտի՝ Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա 343 վէ միւքերրէր 343 նումէրօլը Տիւզողլու Սերգիս պէյ խանէսինտէ։

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթանպօլտա Պայազիտ Գարաուսընտա ճէրալ Պէյ խանը իմթիթալինտէ Ն՝ 1 Զէյթէք Ըսգրլէթ մաղազասը,

ԿԷՕՂԷ ՎԷ ՃԷՐԲԱՀԼԷՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃԱՐԸ

Մէգքիւր մաղազատա կէօղէ վէ ճէրբահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էտէվաթ թօբտան վէ բէրաքէնթէ օլարագ ֆիւրութթ օլունը։

Էդճիմէ եեմուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուտան) մամուլ մէվատտը միխթէլիֆէ, գասրգ պաղլարը, էնվաի շիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միգան իւլ հալա (պարօմէթր), միգան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօղիւքլէր պուլընմագտա տը։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըքարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ԷՕՔՍԻՒԻՐԷՆԼԷՐԷ

ԳԱԹՕԼԻՆ ԼԱԳԳԸ ԷՖԷՐԷՍ

Էվրօբասան կէլէն գաթրան սուլարընդն քէսֆիֆէսինէ էզհէր ճիհէթ միւրաճաճահ օլուպ, Աթինա սէնայի սերկիսինտէն կիւմիւշ լիյագաթ միտալեասընա մազհար օլմուշ տը։ Թամամ լաթիֆ օլուպ, մէյտէյի գաթիէն պօղմագ։

Մէշհուր Օսմանլը վէ էհնէպի թապիպլէրին մաղհարը թագտիրի օլտուղը կիպի, էզճիմէ միւթէվէֆա Տօղ. Խօրասանճեան էֆ.նին թագտիրնամէսիյլէ բիւճհանիյէթի թաստիգ օլունը։

Իչիլէճէք սու տէրունինէ պիր գահվէ գաշրը տիթլրտգտա, պուլաշրգ խասթալգալարտան վրգայէ վէ մուհաֆաղա իտէր։

Կէօյիւս նէգլէլէրինէ, էօքսիւրիւքլէրէ, էնֆլուէնցայա, պրոնշիթլէրէ, նէֆէս տարլըղընա, վէրէմին պաշլանկըճլարընա, տէրի խասթալգալարընա վէ իտրար եօլու բահաթսըզլըղընա ֆիտէպախշ տը։

Սթանպօլրն պիլճիմէ մեշհուր տէրօ վէ էճզախանէլէրինտէ պուլընը։

Սթանպօլտա Ֆիյաթը 5 ղ. տը։

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷԷՍԻՍԻ 1860

ԱԻՍԹՐԻԱ ՀԻՒՆԳԱՐԻԱՅԻՆԻ ԻՄԱԹՅԱԶԸՆԸ ՀԱՐԻԳ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Հարիգ սերմայէ թէէմինաթ ագշէսի 17,000,000 ֆրանգ

Գումբանանընդն հարիգ շիւպէսի՝ Թիւրքիատա զայէթ վիւսաիտ շարթլարա հէր կէօնա սիկուրթա գապուլ իտէր։

Գումբանեանընդն պանգասը՝ ԳՐԻՊԻՏ ԼԻՕՆԷ ՏԻՐ։

Մէմալիքը մահրուսէ իչիւն ումումի տէնէթէխանէսի՝ Գալաթատա Տէյիրմէն խանընտա Նօ. 10, 11 վէ 12 օտալարտա տը։

Թաշրարատա միւթէպէր վէ իշկիւզար մէմուրլար արանմագտա տը։

Թիւրքիա իչիւն ումումի միւտիր ԻՆԷԱՍ Ս. ՏԱՆՏՐԷԱ.

ՊԻՐ ՄԻԻԱՀԻԼԸ ՄԻԻԷՍԻՐ

Պիր միւսհիլ իլաճա իհթիյաճընըզ օլտուղը թագտիրտէ թէէսիրաթը սերլասընը հարգ վէ լաբին թիքսինմէքսիպին իչիւիր պիր միւսհիլ իչմէք արզուսընտա խէնիզ, էքսէրիսի սախթէ օլան եանօս կիպի թիքսինտիրիճի սուլարը պիր թարաֆա պըրագըզ

VILLACABRAS

մաարուֆ վէ միւշթէհէր միւսհիլի իչմէկէ միւսարէֆաթ խինիզ։ Իշպու միւսհիլ թապիի մէնպալարտան ճէրէյան խէն վէ հասթէօր ուսուլի իլզրէ թասֆիյէ իսիլմիշ պիր սու օլուպ, բէք գօլայ իշիւիր վէ անիտ թէէսիրինի իճրա էյլէր։ ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱ՝ տիկէր միւսհիլ սուլար կիպի նէ սանճը վէ նէ տէ բահաթսըզլըգ վէրիր։ Սապահլայրն ան գարնընա պիր սու պարտաղը իչինէ գօնուլան ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱՅԸ 10 տագիգա ֆասբրա իլէ եարը պէ եարը իքի տէֆա իչմէք՝ քամիլէն թէմիզլէնմէկէ քիֆայէթ իտէր։ Գապըզլըգ, պաշ աղրըսը, միյտէ պօղուգլըղընա տիւշար օլանլար, խուսուսիյլէ միւտտէթը հայաթընը օթուրմագլա կէչիրէնլէր էկէր հէր սապահ պիր չայ վէ եա չարապ գատէհի իլէ Վիլլագապրա իչէրլեր իսկ կերէք գապպէրգտան վէ կերէք անընն նէմիյէսիյլէ թէէվլիւտ իտէն խասթալըգլարտան գուրթմըը օլուրլար։

Պիւթիւն էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէօօլարընտա սոթրլմագտա տը։